

ROAD TRANSPORT and TRAFFIC TELEMATIC

**Výroční zpráva předsedy technické komise TNK136
„Dopravní telematika“ za rok 2009**

Listopad 2009

OBSAH:

1.	Organizace komise TNK 136 „Dopravní telematika“	3
2.	Významná zasedání CEN TC278 a ISO TC204	6
3.	Dokumenty CEN a ISO	6
4.	Finanční zajištění projektu a plánování výjezdů	7
5.	Připomínkování standardů a dokumentů CEN a ISO	8
6.	Plán práce	8
7.	Závěrem	9
36.	zasedání konvenorů TC278	10
42.	Plenární zasedání TC278.....	13

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha 1: Cestovní zprávy CEN TC278 Praha

Příloha 2: Cestovní zpráva CEN TC278 Londýn

Příloha 3: Záznamy ze zasedání TNK 136 v roce 2008

Příloha 4: Databáze připomínkování dokumentů ke 20. 11. 2009

Příloha 5: ITS, normalizace a TNK 136

1. Organizace komise TNK 136 „Dopravní telematika“

Komise TNK 136 „Dopravní telematika“ vyvíjí od ustavující schůze ze dne 4. března 2003 samostatnou činnost, výhradně se zaměřením na standardizaci v rámci evropské CEN v technické komisi TC278 „Road Transport and Traffic Telematics“ a stále hlouběji i na světovou standardizaci ISO v TC204 „Intelligent Transport Systems“.

1.1 Organizace práce

TNK 136 pravidelně organizuje čtvrtletní zasedání jejích členů na ČNI, tedy čtyřikrát ročně se pravidelně schází s velmi dobrou účastí přes 25 členů. Významnou událostí bylo to, že jarní zasedání CEN TC278 se konalo na pozvání TNK136 v Praze. Na pozvání České delegace se zasedání poprvé zúčastnil delegát z Ruska a ze Slovenska. naší snahou je s těmito zeměmi úžeji spolupracovat.

Čtvrtletní setkání jsou nezbytná zejména vzhledem k velkému počtu projednávaných dokumentů. Na základě těchto jednání dochází k vytvoření platformy pro výměnu informací mezi členy komise. Kromě toho každý gestor za svůj obor vytvořil tzv. Národní aplikační tým, tvořený specialisty pro daný obor. Tento tým se schází dle potřeby, hlavně pro potřeby projednávání dokumentů.

Letošní zasedání komise se konala:

- 4. března 2009 (před jarním zasedání CEN v Praze), Ostrava
- 4. června 2009
- 3. září 2009 (před podzimním zasedání CEN v Londýně)
- 26. listopadu 2009 (závěrečné hodnotící zasedání)

Národní plán A – zavádění norem

V letošním roce se již standardně převáděly důležité standardy do praxe a to díky komplexnímu programu „Národní plán A – Zavedení norem překladem nebo převzetím originálu“, který byl přijat v roce 2008. K tomu Silmos, s.r.o. vypracoval aktualizovaný seznam všech, v úvahu připadajících standardů, a gestoři posoudili, zda je vhodné a nutné standard překládat, či zda je možné ho převzít v originálu. Platí zásada, že překlad by měl být u norem, které mají širší využití.

Zásadní význam pro zpřístupnění norem, kdy se v minulém roce nepodařilo tuto otázku dořešit, měla nová politika ÚNMZ, kdy je možné, za jistých smluvních podmínek, mít dostupné standardy na internetu. Členové komise byli podrobně informováni na březnovém zasedání.

Projekt STANDARD

S velkým úsilím pokračovaly práce na unikátním projektu STANDARD podporovaném Ministerstvem dopravy. Tento projekt je unikátní z hlediska Evropy i světa a bude nutné s ním, po jeho dokončení, seznámit příslušné standardizační komise. V principu byl navržen třístupňový systém šíření standardů (v tomto případě tento proces lépe popisuje anglické slovo „dissemination“) spočívající v krocích:

1. Vytvoření přehledných a stejně strukturovaných extraktů, které umožní snadnější orientaci v normě;
2. Vytvoření znalostního systému pro vyhledávání extraktů norem dle soustavy parametrů. V teoretické oblasti pokračovaly práce ověření možnosti vytvoření obecného znalostního systému pro vyhledávání znalostí v normách na základě logicky agregovaných informací;

3. Vytvoření několika příkladů eLearningu ve formě atraktivního distančního vzdělávání pro odbornou i laickou veřejnost. Tyto kurzy mohou být zakončeny znalostními testy.

V současné době probíhají jednání s ministerstvem dopravy o pokračování prací v rámci projektu STANDARD II. Ten by měl dokončit zpracování dalších standardů a pokračovat v teorii znalostních systémů.

Zasedání TNK136

Jarní a podzimní zasedání jsou plánována tak, aby se konala vždy před plenárním zasedáním CEN TC278, protože jsou přípravou na tato zasedání. Na těchto jednáních předkládají gestoři a členové komise své náměty, dotazy a návrhy, které jsou pak tlumočeny jako postoje České republiky. Zimní zasedání je vždy konáno jako příprava ke zpracování a bilancování činností za uplynulý rok.

Vždy před zasedáním jsou v dostatečném časovém předstihu zaslány všem členům pozvánky s programem nadcházejícího jednání. Je důsledně dodržován program jednání, jehož struktura se během mnoha jednání optimalizovala na následující body:

- Shrnutí a diskuse připomínkování dokumentů CEN, ISO v uplynulém období od posledního setkání;
- Prezentace a komentáře ke všem došlým dokumentům sekretariátů CEN a ISO;
- Revize plánu výjezdů a komentář gestorů z výjezdů;
- Informace ČNI o zařazení nových norem do Věstníku;
- Informace o novinkách webu TNK 136 a publikační činnosti;
- Prezentace aktivit pracovních skupin (pouze novinky, ke kterým došlo od posledního zasedání).

Z jednání jsou pravidelně pořizovány záznamy, které jsou vždy rozesílány všem členům komise, navíc je jejich znění zveřejňováno na webovém portálu Silmos a ČNI. Záznamy ze všech letošních zasedání jsou součástí této zprávy, viz příloha 3. První zasedání bylo výjezdní a konalo se v Ostravě na Národním dopravně-informačním centru.

Komise se na březnovém zasedání zabývala projektem zavádění hybridního mýtného systému v České republice, kde hraje standardizace a členové komise, kteří jsou členy expertního týmu ministra dopravy důležitou roli. Byla diskutována otázka certifikace těchto zařízení, která je Direktivou vyžadována. Komise připravila dokument o hybridním přístupu řešeném v naší republice, ten byl vydán sekretariátem CEN pod číslem N2115.

Na tomto zasedání magistr Bárta představil dva zásadní dokumenty Evropské komise a Rady k šíření a implementaci dopravní telematiky, tzv. Akční plán. Na jarním zasedání byla ustavena nová skupina pro Kooperativní systémy vedená panem Schade (G). ČR byly jednou z pěti iniciujících zemí a nominovala ing. Pípu z CDV.

Mgr. David Bárta byl nominován do skupiny CEN/TC278, která se zabývá revizí strategických plánů komise.

Závěrečné listopadové zasedání proběhne ve slavnostním duchu, neboť budou členům komise předány medaile za aktivní práci v komisi.

Slovník dopravní telematiky II

Od dubna se rozběhly i práce na dalším významném úkolu, kterým je vytvoření „Slovníku dopravní telematiky II“. Práce navazují na slovník vydaný v roce 2005 s tím, že gestoři zpracovávali nově 106 norem, ve kterých bylo 1926 termínů a definic. I po nezbytné eliminaci duplicit měli zpracovatelé značné penzum práce ve vytvoření české definice a české a anglickém výkladu pojmu. Například dr. Plíhal pracoval na 155 pojmech, ing. Věžník a Řehák na 109, resp. 108 pojmech atd. Časově velmi náročnou etapu představovaly schůzky, kde se jednotlivé termíny za účasti Silmos (Ing. Večerka, Mgr. Bárta), ÚNMZ (PhDr. Vlková) a řešitelů precizovaly. Výstupem je webové prostředí s interaktivním vstupním formulářem a metodika ke zpracovávání terminologie.

ITS, normalizace a TNK136

Na červnovém zasedání přednesl Mgr. Bárta vizi rozvoje standardizace dopravní telematiky, viz Příl. 5. Jedná se o významný materiál, který v první části ukazuje na realitu současného trhu. Základem malé efektivity jsou izolovaná řešení a neexistence dlouhodobější strategie rozvoje oboru, který je příliš zmítán komerčními zájmy. Velmi složitá je situace v normalizaci, kde je aktivních 230 norem a situace je hrozivá, protože nepřehledná.

V blízké budoucnosti se cestou Národního plánu a projektu STANDARD dostanou normy blíže ke spotřebitelům. Členové komise diskutovali k taktickému a strategickému plánu a jedním ze závěrů je, že je nutné tyto plány v roce 2010 dopracovat (původní termín – září 2009 nebyl splněn). Zásadně také chybí propagace norem a zadavatelé zakázek často ani neví, že nějaké normy existují.

1.2 Aktuální složení komise

Předsedou komise je prof. Příbyl. Tajemníkem komise je nově po Bc. Kateřině Čábelové ing. Dian z ÚNMZ. Agendu sekretariátu vede za Silmos mgr. Bárta a agendu předsedy komise ing. Pliška.

Složení komise bylo v květnu aktualizováno, to znamená, že byli vyloučeni členové, kteří se zasedání neúčastnili a naopak byli kooptováni noví členové, převážně zástupci pracovních skupin

Předseda Příbyl Pavel, prof. Ing., CSc.	ELTODO EG, a.s./Fakulta dopravní ČVUT
Tajemník Dian Milan, Ing.	ÚNMZ
Členové	
Výkonný tajemník Bárta David, Mgr.	SILMOS, s.r.o.
Štefan Jiří, Ing.	ELTODO EG, a.s.
Tichý Tomáš, Ing., PhD.	ELTODO DS, s.r.o.
Večerka Igor, Ing.	SILMOS, s.r.o.
Pliška Zdeněk, Ing.	ELTODO EG, a.s.
Urban Karel, Ing.	Ministerstvo dopravy
Krumhanzl, Václav, Ing.	Ministerstvo dopravy
Bureš Petr, Ing.	ČVUT, Fakulta dopravní
Zelinka Tomáš, prof.	ČVUT, Fakulta dopravní
Frič Vlastimil, Ing.	Cebia, spol. s r.o.
Příbyl Ondřej, PhD, Ing.	ČVUT v Praze, Fakulta dopravní
Gelová Eva, Ing.	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.
Věžník Miloslav, Ing.	KPM CONSULT, a.s.
Rehnová Vlasta, PhD.	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.
Plíhal Jiří, Dr. Ing.	e4t electronics for transportation, s.r.o.
Řehák Jiří, Ing.	ELTODO EG, a.s.
Stárek., Ing	Telematix Services, a.s.
Vlčinský J., Ing.	CAD programy
Barták Stanislav, Ing	Brunclíkova ul., Praha 6
Pípa Martin, Ing.	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.
Altmann Jaroslav, Ing.	Princip a.s.

Tab. 1: Aktuální stav členů TNK 136

Komisi opustila ing. Ludmila Rusová v souvislosti s odchodem do důchodu. Za Ministerstvo dopravy je novým členem ing. Václav Krumhanzl, dále ing. Vlčinský a prof. Zelinka, který přebírá aktivitu od prof. Svítka.

2. Významná zasedání CEN TC278 a ISO TC204

2.1 Jarní zasedání Praha – CEN TC278

Jarní zasedání CEN/TC278 se konalo na Ministerstvu dopravy v Praze ve dnech 19-20. 3. 2009. Program zasedání byl následující:

- 19.3 ... 36. zasedání vedoucích pracovních skupin (Convenors meeting)
- 20.3 ... 42. plenární zasedání (Plenary meeting)

Za Českou republiku se zúčastnil obou zasedání Ing. Karel Urban, prof. Ing. Pavel Příbyl, CSc., Mgr. David Bárta (plenární zasedání). Podrobná zpráva ze zasedání je v příloze 1.

2.2 Podzimní zasedání Londýn – CEN TC278

Podzimní zasedání CEN/TC278 se konalo v Londýně ve dnech 10-11. 9. 2007. Program zasedání byl následující:

- 10.9. ... 37. zasedání vedoucích pracovních skupin (Convenors meeting)
- 11.9. ... 43. plenární zasedání (Plenary meeting)

Za Českou republiku se zúčastnil obou zasedání Ing. Karel Urban a prof. Ing. Pavel Příbyl, CSc. Podrobná zpráva ze zasedání je v příloze 2.

2.3 Jarní zasedání ISO TC204 - Thajsko

Jarní zasedání ISO/TC204 s týdenním programem se konalo v Chian-Mai. Program je vždy týdenní, neboť zasedají pracovní skupiny a ve čtvrtek a pátek se pak konají závěrečná zasedání:

- 14.5 ... 33. zasedání vedoucích pracovních skupin (Convenors meeting)
- 15.5 ... 33. plenární zasedání (Plenary meeting)

Za ČR se zasedání konvenorů a plenárního jednání účastnil ing. Urban z MD (jednání pracovních skupin se účastnil i Dr. Plíhal a ing. Gelová).

Předseda komise se zasedání neúčastnil.

2.4 Podzimní zasedání ISO TC204 - Barcelona

Podzimní zasedání ISO/TC204 se konalo v Barceloně ve dnech 17-18.9.2009. Program byl opět týdenní, neboť zasedají pracovní skupiny a ve čtvrtek a pátek se pak konají závěrečná zasedání:

- 17.11 ... 34. zasedání vedoucích pracovních skupin (Convenors meeting)
- 18.11 ... 34. plenární zasedání (Plenary meeting)

Za ČR se zasedání konvenorů a plenárního jednání účastnil prof. Příbyl (jednání pracovní skupiny WG3 a navíc i WG14 se účastnil i Dr. Plíhal a Dr. Bureš se účastnil práce ve své skupině). Záznamy všech referátů pracovních skupin jsou na webu SILMOS.

3. Dokumenty CEN a ISO

V roce 2008 bylo publikováno v rámci CEN 160 dokumentů s označením N2083 z ledna 2009 do N2243 (stav k 20. listopadu 2009). Dokumenty jsou v angličtině a překládají se rezoluce plenárních zasedání, zprávy konvenorů a vybrané další zajímavé dokumenty. Překladatelský servis zajišťuje společnost SILMOS.

Kromě dokumentů CEN jsou zpracovávány dokumenty ISO a to hlavně jako připomínkování norem. Podrobný seznam dokumentů CEN TC278 včetně jejich komentářů je představován na každém zasedání TNK a je k dispozici i u předsedy TNK.

4. Finanční zajištění projektu a plánování výjezdů

Případné navýšení prostředků (z rezervy prostředků) na činnost gestora je jako vždy dáno počty aktivně zpracovávaných norem, aktivních výjezdech, z účasti na schůzkách komise a prací s členy NAT.

Vzhledem k operativní činnosti konvenorů a měnícím se požadavkům je obtížné dlouhodobě plánovat výjezdy. Předpokládá se však, že se gestor účastní alespoň jedné schůzky za rok. Cesty se konají maximálně úsporně a vždy jsou předkládány a schvalovány předběžné náklady na cestu. V následující tabulce je přehled uskutečněných a plánovaných výjezdů gestorů:

Pracovní skupina	Gestor	gest. cesta v roce 2009	Místo zasedání
WG1	Doc. Svítek		
WG2	Ing. Gelová	9. 5. – 11. 5. 2009	Thajsko, Chiang Mai
WG3	Ing. Barták	29. – 30. 1. 2009 9. – 10. 7. 2009	Paříž Londýn
WG4	Ing. Štefan		
WG5	Ing. Příbyl O., PhD.		
TC204 / WG3, WG14	Plíhal, PhD.	11. 5. – 14. 5. 2009	Chiang Mai, Thajsko
WG8	Ing. Vlčinský	27. 8. – 29. 8. 2009	Paříž
WG9	skupina utlumena		
WG10	PhDr. Rehnová		
WG 12	Ing. Bureš		
WG13	Ing. Věžník		
WG14	Ing. Frič	21. – 21. 1. 2009 13. 5. – 15. 5. 2009	Londýn Tchatcham- Berkshire
WG 15	Ing. Stárek	4. 3. – 5. 3. 2009	Brusel
TC278	Prof. Příbyl, Ing. Urban	8. 9. – 11. 9. 2009	Londýn
TC204	Prof. Příbyl, Ing. Urban	16. 9. - 20. 9. 2009	Barcelona
TC204 / WG16	prof. Příbyl Ing. Řehák		

Tab. 2: Tabulka výjezdů gestorů v roce 2008

5. Připomínkování standardů a dokumentů CEN a ISO

Během každého zasedání jsou kontrolovány termíny dokumentů, ke kterým se gestoři vyjadřují. Seznam připomínkovaných dokumentů je nově zpracován do databáze v MS EXCEL, což umožňuje jejich přehledné prohlížení a řazení dle potřeb gestorů. Tato databáze je průběžně doplňována a je součástí webového portálu.

Nyní je rovněž součástí přílohy 6 této zprávy.

5.1 Standardy publikované v soustavě ČNI

Pravidelně jsou členové na zasedáních seznamováni se schválenými standardy v soustavě ČNI. V roce 2009 byly publikovány následující standardy:

Číslo normy	Název normy	Pracovní skupina	Termín zavedení do ČSN
ISO TR 17452	Inteligentní dopravní systémy (ITS) - Používání UML (Unifikovaného jazyka) pro definování a dokumentaci rozhraní ITS	ISO TC 204 WG 1	Leden 2009
ČSN EN ISO 14814	Dopravní telematika - Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů - Architektura a terminologie	CEN TC 278 WG 12	Leden 2009
ČSN P CEN ISO TS 14907-1	Dopravní telematika - Elektronický výběr poplatků (EFC) - Zkušební postupy pro mobilní a pevná zařízení - Část 1: Popis zkušebních postupů	CEN TC 278 WG 1	Leden 2009
ČSN CEN/TS 15213-5	Dopravní telematika - Pokrádežové systémy pro navrácení odcizených vozidel - Část 5: Rozhraní předávání zpráv	CEN TC 278 WG 14	Prosinec 2009

Tab. 3: Přehled přijatých standardů

6. Plán práce

Rok 2010 bude pro komisi velmi významný, neboť bude, romé jiného, připravovat velké zasedání ISO v roce 2011. Bude se jednat o mimořádnou skci, kdy je týden k dispozici hotel a sociální akce mívá okolo 150 lidí. Kromě toho se předpokládá vykonávat následující činnosti:

1. Budou uspořádány pravidelné schůzky v termínech březen, červen, září a listopad 2010.
2. Gestoři a předseda komise/tajemník se budou účastnit v maximální míře zasedání pracovních skupin a plenárních zasedání. Ze všech zasedání budou zpracovávány cestovní zprávy. Gestoři vždy po zasedání seznámí s aktuálním seznamem rozpracovaných i hotových standardů.
3. Bude pokračovat program řízeného přejímání standardů do národní soustavy.
4. Do praxe bude převeden Národní plán implementace standardů dopravní telematiky jako projekt STANDARD.
5. Bude dokončen a šířen Slovník dopravní telematiky II.
6. Na prvním zasedání předloží předseda a zástupci Silmos aktualizovanou vizi práce v taktickém horizontu tří let.

7. Podstatně významnějším způsobem bude činnost popularizována a to i v zahraničních časopisech. Žádoucí je pokračovat ve spolupráci se Slovenskou republikou a Ruskem..

7. Závěrem

Tato výroční zpráva popisuje výstupy, kterých bylo dosaženo v roce 2009 v rámci činnosti TNK 136. Z obsahu zprávy je vidět, že tato komise je velmi aktivní a zpracovává mnoho dokumentů a norem týkajících se oblasti dopravní telematiky. Členská základna aktivně sleduje a spolupracuje na utváření evropských a světových norem, snahou je zapojit se co nejvíce do světového procesu ISO.

Důležité je, že se nedílnou filosofií práce stalo i šíření standardů do odborné i laické veřejnosti. Tato myšlenka je opakovaně diskutována i na zasedáních ISO a zdá se, že projektem STANDARD jsme se dostali o velký kus dopředu. Po jeho dokončení bude nezbytně nutné výsledky publikovat ve světovém tisku a jistě i představit na zasedání ISO.

Rovněž bychom rádi touto cestou poděkovali za velmi aktivní pomoc při organizování práce gestorů a účast na našich zasedáních ing. Večerkovi, předsedovi TNK51 a ing. Urbanovi z MD za podporu dopravní telematiky. Dále Ing. Dianovi za jeho přínos k tomuto procesu a ČNI/ÚNMZ za přípravu a organizování čtvrtletních zasedání, kdy věříme, že dosavadní spolupráce bude pokračovat stejně úspěšně. Mimořádnou pomoc poskytla i PhDr. Vlková, která se velmi pečlivě podílela na korekturách anglických textů u Dlovníku dopravní telematiky.

Zpracoval: Prof. Ing. Pavel Příbyl, CSc. - předseda TNK 136

Praha, 23. listopadu 2009

Příloha 1

Záznam z pracovní cesty:

Jarní zasedání standardizační komise CEN TC278

„Road Transport and Traffic Telematic“

Místo konání: Praha, Česká republika

Datum zasedání: 19-20. březen 2009

Zástupce za ČR: ing. Karel Urban, MD, prof. Pavel Příbyl, Fakulta dopravní ČVUT, ELTODO EG, a.s., Mgr. David Bárta, SILMOS (plenární zasedání)

Obě zasedání se konala ve Velkém kolegiu na Ministerstvu dopravy, první den byl uveden zástupkyně ČNI, resp. ÚNMZ Dr. Burešovou, která představila změny v organizaci standardizace v ČR.

36. zasedání konvenorů TC278

Zasedání bylo zahájeno v 10:00 předsedou TC278 H. Stoelhorstem. Každý z delegátů se představil a představil instituci, kterou reprezentuje.

1. Přivítání zástupcem ČNI, projednány organizační záležitosti celého zasedání.
2. Schválení agendy
3. Omluvili se konvenoři: p. Franchineau (WF3) a nová vedoucí WG13 pí. Nazer.
4. Dále následovala prezentace konvenorů TC278 a diskuse k normám:

WG1 J. Engdahl – Elektronické platby (zpráva N2093):

Jesper posílá zprávu vždy s předstihem. Zpráva je velmi podrobná, je nutno ji přečíst. Popisuje několik dokumentů, které budou synchronizovány s ISO, dále je několik nových návrhů. Práce se urychlily protože jsou expertní týmy podporované i finančně Evropskou komisí. Pro naše aktivity v hybridním mýtu jsou rozhodující následující čtyři díly technické specifikace 17575:

00278237 Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 1: Zpoplatňování (paralelně s ISO NP 17575-1)

00278238 Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 2: Komunikace a propojení s nižšími vrstvami (paralelně s ISO NP 17575-2)

00278239 Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 3: Kontextová data (paralelně s ISO NP 17575-3)

00278240 Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 4: Roaming (paralelně s ISO NP 17575-4)

Tato technická specifikace o čtyřech částech CEN ISO/TS 17575 je zpracovávána v projektovém týmu PT 20 a naši zástupci zatím připomínkovali část 1 a 2. Výsledky jsou uvedeny v dokumentech N2083 a N2084. Formální hlasování je naplánováno na květen 2009. Části 3 a 4 budou postoupeny paralelnímu připomínkování do května 2009 a formální hlasování je naplánováno na únor 2010.

Konvenor WG 1 pan Engdahl informoval o aktivitách devíti projektových týmů, které jsou v současné době aktivní ve WG 1. Další výzvy pro vznik nových týmů pro zbylé práce budou uveřejněny v květnu a navrhl novou položku pro namátkové kontroly autonomních systémů pomocí důvěryhodného záznamníku..

WG2 – Systémy řízení dopravy nákladů a vozového parku

Činnost pracovní skupiny je pozastavena.

WG3 – Veřejná doprava (N)

Pan Franchineau nebyl přítomen a písemná zpráva bude distribuována. Tajemník komise podal stručnou zprávu.

WG 4: Dopravní a cestovní informace (TTI)

Pan Paul Burton, konvenor, seznámil přítomné s činností této skupiny. Písemná zpráva bude distribuována.

Do stádia revize již postoupil standard ALERT **00278197** TTI – Zprávy TTI předávané kódováním dopravních zpráv – Část 2: Kódy událostí a informací pro Rádiový datový systém – Kanál dopravních zpráv (RDS-TMC) (Revize) (paralelně s ISO NP 14819-2). Revidovaná verze EN ISO 14819-2 se zapracovanými specifikacemi TISA za posledních pět let bude dostupná pro revizi TC do března 2009.

Skupina standardu TPEG (18234-7 až 10; 24530-5 až 7) je založena na práci konsorcia TISA. P. Burton vyřizuje bezplatnou účast členů WG v TISA.

WG 5: Řízení dopravy

Činnost pracovní skupiny je pozastavena.

WG 7: Zeměpisná silniční databáze

Činnost pracovní skupiny je pozastavena.

WG 8: Silniční dopravní data

Pan Dick de Winter (konvenor) seznámil přítomné s činností této skupiny. Písemná zpráva není k dispozici. První návrhy následujících technických specifikací budou dostupné komisi TC koncem května 2009.

00278225 Datex 2 specifikace pro výměnu dat pro management dopravy a dopravní informace – Část 1: Obecný rámec a architektura

00278226 Datex 2 specifikace pro výměnu dat pro management dopravy a dopravní informace – Část 2: Odkazování na polohu (location referencing)

00278227 Datex 2 specifikace pro výměnu dat pro management dopravy a dopravní informace – Část 3: Publikace situace

WG 9: Vyhrazené spojení krátkého dosahu (DSRC)

WG 9 nemá žádné aktivní pracovní položky.

WG 10: Rozhraní člověk – stroj

Pan Christian Heinrich nebyl přítomen. Písemná zpráva není k dispozici. Tajemník informoval, že revize EN ISO 15008 byla schválena dne 20.1.2009 (Silniční vozidla – Ergonomická hlediska

inteligentních dopravních systémů – Specifikace a postupy pro posouzení shody vizuální prezentace informací ve vozidle (paralelně s ISO/DIS 15008:2007)

WG 12: Automatická identifikace vozidel a nákladů

Pan Knut Evensen (konvenor) seznámil přítomné s činností této skupiny. Písemná zpráva bude k dispozici až po zasedání. Paralelní připomínkování k prEN ISO 17264 bylo ukončeno dne 18.2. 2009 (Automatická identifikace vozidel a nákladů – Rozhraní).

Standardy řady NP 24534 pro identifikaci elektronické registrace (ERI) vozidel, část 1 až 4 jsou v hlasovacím procesu.

WG 13: Architektura systémů

Nový konvenor WG 13, paní Zeina Nazer, nebyl přítomen. Písemná zpráva bude k dispozici až po zasedání. Pan Bob Williams, bývalý konvenor, poskytl krátký slovní komentář.

WG 14: Pokrádežové systémy pro navrácení odcizených vozidel (ATSVR)

Pan Alan McInnes, konvenor WG 14, seznámil přítomné s činností této skupiny. Písemná zpráva byla distribuována jako (dokument N2108). Části 3, 4 a 5 TS 15213 jsou blízko konce jejich platnosti a WG 14 nyní začne revizi částí 1 až 5 s uplatněním nejnovějších poznatků z vývoje technologie ATSVR. Předmět této práce bude prodiskutován na zasedání skupiny v květnu 2009.

Pan McInnes informoval přítomné o posledním vývoji ohledně zastavení vozidla na dálku a monitorování těchto výsledků a zejména práce ve Spojeném Království týkající se vývoje systémů pro zastavení vozidla na dálku orgány činnými trestním řízení. Shrnutí těchto informací počáteční připomínky jsou uvedeny v dokumentu N2108. Vedle se krátká diskuze o statutu těchto výsledků a relevanci se standardizací jejich implementace. Pan Oehry se pokusí získat informace o právním/politické statutu. WG 14 navrhuje monitorovat tyto výsledky v této fázi a průběžně informovat komisi CEN TC 278.

WG 14 požádá ISO TC 124/WG 6 ohledně relevance pokrádežových systémů a zastavení na dálku se stavebními stroji.

WG 15: eSafety

Pan Bob Williams (konvenor) seznámil přítomné s činností této skupiny. Písemná zpráva bude distribuována. V současnosti se řeší následující normy:

00278242 eSafety – Minimální soubor dat pro eCall

00278206 ITS – Datový registr tísňových a bezpečnostních dat (paralelně s ISO NP 24978)

00278220 Inteligentní dopravní systémy – Panevropský eCall – Provozní požadavky

00278243 Inteligentní dopravní systémy - eCall – Protokoly vysokoúrovňových aplikací

00278244 Inteligentní dopravní systémy – eCall – Provozní požadavky na podporu eCall třetí stranou

00278245 Inteligentní dopravní systémy - Kvalita požadavků na servis pro eCall

00278246 Inteligentní dopravní systémy – eCall – Služby podporující eCall třetí stranou

42. Plenární zasedání TC278

1. Zahájení zasedání v 10 hodin ve Velké zasedací místnosti Ministerstva dopravy.
  2. Představení členů (cca 32 delegátů) a omluvení některých členů.
  3. Čtení agendy (N2087) jednání, doplnění návrhů o další body a její přijetí.
  4. Jmenování komise pro revizi rezolucí (UK,F)
  5. Schválení záznamu ze 41. zasedání v Paříži ze 26.9.2008 (N2060)
- ◆ Nejsou žádné připomínky
    6. Zpráva sekretariátu
      - 6.1 Přehled rezolucí z minulého zasedání v Paříži (N2059)
  - ◆ Pročtení všech rezolucí a kontrola jejich plnění.
    - 6.2 Přehled rezolucí zaslaných korespondenčně
      - C08/2008 NWI: EFC-Requirements for pre-payment systems;
      - C09/2008 zrušení ENV ISO 14904:2002
      - C10/2008 NWI: : znovu ustavení WI 00278223 EFC – Compliance check communication for autonomous systems
    - 6.3 Přehled pendlujících rezolucí
      - C11/2008 NWI: EFC-Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to CEN ISO/TS 12813-part 2: Abstract test suite
      - C12/2008 NWI: EFC-Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to CEN ISO/TS 13141
      - C13/2008 NWI: obnovení práce na 00278220 eSafety Pan European pall operating requirements
      - C14/2008 appointment Mrs. Zena as Konvenor of WG13
    - 6.4 Rozhodnutí CEN/BT vztažené k TC278
    - 6.5 Zpráva o výběru expertů pro projektový tým 15012
  - 7. Zpráva z 35. zasedání konvenorů ze dne 25.9 z Paříže (PARIS 01).
- ◆ Zpráva byla podrobně diskutována a byly do ní vneseny některé drobné úpravy.
    - 7.1 Revize termínů práce
    - 7.2 Návrhy nových položek ze zasedání konvenorů
    - 7.3 Další záležitosti vyplývající ze zasedání konvenorů
    8. Strategické záležitosti
      - 9.2 Zpráva předsedy z ICTStandardsBoard ITS Steering Group
      - 9.3 Mandate M/338, EETS
  - ◆ Referoval p. Ehdal o tom, že je připraven nový text.
    - 9.4 EC ITS Action plan
  - ◆ Diskuse k významu kooperativních systémů
    9. Interní harmonizační dokumenty
      - 9.1 Zpráva předsedy ISO/TC204
  - ◆ Předseda M. Noblet zde nebyl a za něho referoval B. Williams.
    - 9.2 ETSI/TC ITS
  - ◆ Zástupce není přítomen, proto informuje p. Wiliams: www.etsi.org
    - 9.3 ISO/IEC/JTC1/SC31 zpráva p. Wiliamse
  - 10. Informace o hybridním systému zaváděném v ČR
- ◆ Informace prof. Příbyl, následně vydáno jako dokument CEN

11. Data a místa dalších jednání
  - Londýn, 10-11. září 2009
  - Madrid, 25-26. března 2010
12. Přijímání rezolucí
  - Odsouhlasovalo se 26 rezolucí.
14. Ukončení zasedání

Na pozvání České delegace se poprvé zasedání účastnil zástupce Ruska a Slovenska.

Zapsal : P. Příbyl

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'P' followed by a horizontal line and three red dots.

Příloha 2

Záznam z pracovní cesty:

Podzimní zasedání standardizační komise CEN TC278

„Road Transport and Traffic Telematic“

37. zasedání konvenorů

43. plenární zasedání komise

Místo konání: Britský standardizační institut, BSI, Londýn, Velká Británie

Datum pracovní cesty: 10-11. září 2008

Zástupce za ČR: ing. Karel Urban, MD, prof. Pavel Příbyl, Fakulta dopravní ČVUT, ELTODO EG, a.s.

Obě zasedání se konala na British Standards Institution (BSI), 386 Chicwick High Road, London W4.

37. zasedání konvenorů TC278

Zahájení zasedání v 10:00 předsedou TC278 Henkem Stoelhorstem. Každý z delegátů se představil a představil instituci, kterou reprezentuje.

5. Přivítání zástupcem BSI, projednány organizační záležitosti celého zasedání.
6. Schválení agendy
7. Omluvili se konvenoři: WG8, WG10 a WG13. WG3 byl jenom chvilku
8. Dále následovala prezentace konvenorů TC278 a diskuse k normám:

Následující poznámky jsou zachycovány on-line na jednání a k úplnému přehledu je nutné doplnit zprávami konvenorů.

WG1 J. Engdahl – Elektronické platby (zpráva N2050):

- prEN ISO 17573 „Architecture“ rozpracován, komentáře, hotovo 12/09
- 12855 „Information Exchange“ dělá PT24, zasláno k vyjádření
- 17574 „Security protection profiles“, po revizi publikován
- „Requirements for pre-payment system“ PT25, TV revize, cíl 12/2009
- „Personalization and mounting ...“, PT26, cíl 12/09
- 14906 „AID for DSRC“, revize, velká podpora a hodně komentářů. draft zaslán ke komentování
- 14907-1, komentáře 4 zemí, draft zaslán k paralelnímu hlasování
- 15876 conformity to EN 15509 „IAP for DSRC“, řeší PT21, část 1: 7/09, část 2: 4/10
- „Urban requirement for DSRC“, PT27, kompletována revize
- 17575 1 až 4, PT20, část 1 a 2 vydána, část 3 a 4, zkompletována revize a vyjdou v 02/10
- 12813 „Compliance check communication“ PT22, paralelní hlasování, přijato
- TS13143 „Conformity evaluation to CEE“
- TS13141, PT22, vydáno na úrovni WG v červenci
- TC13140 conformity to ..., dvě části

Závěr: návrh na 9 rezolucí, které by měly podpořit národní organizace. Z toho tři nové. Vyjádřena velká spokojenost s prací skupiny – 45 expertů, nově Slovinsko.
WG3 – Veřejná doprava (N)
p. Franchineau pracuje nově ve VEOLIA. V prezentaci přehled: SG1 „On board data bus transmission“; SG5 „Interoperable Fare Management System“ – 5 částí rozpracováno, vč. placení po telefonu: mají ERA mandát M/334. SG6 „Identification of fixed object“, část 2 je vypracována jako návrh. SG7 „Standard interface for real-time information“, SG9 nová skupina „Network and Timetable Exchange“ bude poskytovat reálné informace na technice SIRI, vč. aktualizace informací při přestupování v závislosti na pozičním systému vozidel a dále informace o ceně jízdenek ... Plenární zasedání WG3 9-10. října v Asstra (asociace) v Itálii
Závěr: Bylo by dobré rozšířit pracovní tým o další experty , aby byla pokryta obecně veřejná doprava na úrovni dopravních podniků. Tam se asi informace moc nedostávají.
WG 4 – Dopravní informace (N2201)
Konvenor p. Buton (vedoucí národního dopravního centra v GB. Základní přehled: <ul style="list-style-type: none"> – SWG 2,3,4 a 6 utlumeny – SWG5 pracuje na CEN ISO TS 14823 – SWG 1 a 7 patří k TISA, spolupráce dobrá Všechny skupiny se sejdou příští týden v Barceloně. <ul style="list-style-type: none"> – EN ISO 14819 1až 6 budou revidovány v říjnu 2009, revize části 6 proběhla – 14822 bude rozhodnuto v Barceloně – GATS nic se nestalo po šest let – TR 14821 – 14823 piktogramy na VMS publikovány ve 2008 – TPEG publikovány 14234 (6x), další ... (4x) a půjdou na revizi
Závěr: stěžuje si, že se skoro nikdo neúčastí práce ve skupinách. Navrhuje se, aby národní výbory oznámily, kdo se bude účastnit, a podpořily aktivní účast. Na druhé straně, když jsem se ho zeptal, kdy bude další plenární schůzka, tak řekl, že asi až v New Orleans příští rok. Nový návrh TPEG 2 (Second generation)-Multi Part services. Zítřka rezoluce.
WG5 T. Sullivan – Traffic Control
Konvenor zde není, protože rezignoval a skupina je spící.
Závěr:
WG 7 Geographic road data
Skupina je v současné době spící.
Závěr:
WG 8 Dick de Winter – Silniční databáze (DATEX II)
Dick nebyl přítomen, ale referoval Brit Jonathan Boot. Mají DATEX II, zmínil naše připomínky. Obsáhlý komentář. Další schůzky 9-11.12.2009 Goteborg a pak v březnu v Berlíně či Míšni
Závěr: Ing. Vlčinský by měl připravit článek do časopisu Silniční obzor
WG9 K. Rokytanski – Spojení krátkého dosahu
V CEN je tato skupina spící, ale je připravena revize dokumentů navrhnutá ETSI. Zatím, ale nejsou žádné aktivní položky.

Závěr:
WG10 Ch. Heinrich
Konvenor nepřítomen, poslal referát, ten byl přijat bez připomínek
WG12 K. Evensen - Automatická identifikace vozidel a nákladů (N2208)
<p>Globální závěr je, že ukončili hlavní práce a práce běží pomaleji. Stále ale hodně participantů. Přehled standardů, hlavně k revizi. Otázky: TS 17261 stále není řešen, byť byl revidován; TS24634 – připomínky ČR a Japonska, zapracovány; schůzky Barcelona (14-15.9) a New Orleans (19-20. duben)</p> <p>Závěr: navrhuji nové položky standardů pro intermodální přepravu přepracováním 17261-3 a dalších norem, viz rezoluce Chiang Mai. Pod vedením CEN.</p>
WG 13
Nepřítomna, neposlala report. Vedoucí britské delegace omlouvá.
Závěr: dotyčná vedoucí nebyla na žádném zasedání. Dotaz na ing. Věžníka , zda skupina pracuje
WG 14 A. McInnes – Ochrana vozidel (N2205):
<p>Dokumenty k revizi TS 15213-1 až 5. Část 1 a 2 byla revidována, část 3-5 revize letos, ale malé změny. Holanďan a Němec mají prověřit dálkové zastavování vozidla vzhledem k Vídeňské konvenci 68. V UK to není problém.</p> <p>Závěr: další schůzka 20. listopadu, hostí CEBIA. Hledají vedoucí pro revizi části 3 až 5. Konstatování technologie je známa a používána, malé využití provozovateli. V budoucnosti (snad) dálkové ovládání motoru, doporučuje začít, ale až v roce 2010 teprve oficiálně NWI. U kávy pochvala ing. Friče, který je jeden z mála aktivních členů.</p>
WG15 eCall B. Williams (N 2199)
Čtyři schůzky a velký progres. Má tam i automobilový průmysl, provozovatele atd. Zmiňuje eCall jako strategický projekt podle EK. MSD má přesah s ETSI a zaslaný návrh může být ještě změněn. High level application protokol: v rozpracování
Závěr:
WG16 Co-operative System, Mr. Schade (N ...)
<p>První schůzka 9. září za účasti ČR. Základem je rezoluce z Prahy a standardizační mandát Komise. Co chtějí-udělat analýzu, identifikovat potřebné standardy a navrhnout testovací metody. Vnitřní spolupráce s WG4 (TISA) a WG7/ISO (Fleet management in ISO) a vnější s TISA a hlavně ISO (WG16).</p> <p>První schůzka: A, CZ, G, NL, UK; další schůzka 8-9. prosinec v Německu</p> <p>Normy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Architektura - Aplikace a funkcionality - Vrstvy 5 až 7 - Síťová a transportní vrstva (s ETSI) - Přístupové technologie (vrstva 1 a 2) ETSI - Bezpečnost a další
Závěr: nejprve nutno definovat, co to je kooperativní systém. Není to nový systém, ale propojení co známe. Zítra čtyři nové návrhy. Dále je nutné dobře a diplomaticky nastavit spolupráci s ETSI a ISO, neboť obě organizace mají eminentní zájem o přípravu standardů a dokonce něco dělají,

např. varovné systémy na křižovatkách (ISO).

Prezentace je k dispozici

Skupina pro rekonstrukci CEN (vedoucí Britské delegace Jonatan Booth) „Strategic Review Task Force“:

- přišly dva návrhy
  - o návrh restrukturalizace z Rakouska (velmi úzce cíleno na osobní data, bezpečnost)
  - o Němci: větší význam pro standardizační organizace
- další problémy:
  - o vertikální organizace s malou spoluprací mezi skupinami
  - o řada skupin je umrtvena
  - o chybí experti ve významných skupinách
  - o malá snaha harmonizovat podobné standardy
- co dál:
  - o revidovat program: jak podporují standardy AP
  - o objasnit, co chybí
  - o nalezení kolizních oblastí a nových TC

Výsledkem diskuze je, že zde sedí řada „vertikálních“ specialistů ale chybí horizontální propojení a větší harmonizace. Práce pro nás: **propojení znalostí ze standardů**

Jednání skončilo v 19,10 hodin.

41. Plenární zasedání TC278

1. Zahájení zasedání v 10 hodin v zasedací místnosti BSI.
2. Představení členů (cca 24 delegátů) a omluvení některých členů.
3. Čtení agendy (N2179) jednání, doplnění návrhů o další body a její přijetí.
4. Jmenování komise pro revizi rezolucí (UK, F)
5. Schválení záznamu ze 42. zasedání v Praze z 20.3.2009 (N2122)

Nejsou žádné připomínky

6. Zpráva sekretariátu

6.1 Přehled rezolucí z minulého zasedání v Delft (N2002)

Pročtení všech 14 rezolucí a kontrola jejich plnění.

6.2 Přehled rezolucí zaslaných korespondenčně

- C01/2009 NWI: EFC-Spot check in autonomous systems using a trusted recorder; nepřijat, bude znovu diskutován
- C02/2009: Activation PT-Part 4: Real time status monitoring,
- C03/2009: Activation PT Traffic incident monitoring
- C04/2009 NWI: EFC-Conformity evaluation of OBU and roadside equipment, Part 1: Test suite structure and test purposes; nebude
- C05/2009 NWI: EFC-Conformity evaluation of OBU and roadside equipment, Part 1: Test suite structure and test purposes; nebude
- C06/2009 NWI: : DATEX II, Part 1; bude
- C07/2009 NWI: DATEX II, Part 2; bude

- C08/2008 NWI: DATEX II, Part 3; bude
- C09/2009 NWI EFC Value addend services

6.3 Diskuse k připravovaným rezolucím

- WG1 NWI EFC security Architecture and Framework: po diskusi bude preliminary WI
- WG1 NWI EFC secure monitoring spojit s trusted recorder, viz výše

6.4 Výstupy CEN/BT ve vztahu na TC278

6.5 Zpráva o výběru projektového týmu 28 a 31

7. Zpráva z 35. zasedání konvenorů ze dne 10.9 z Londýna (LONDON 01).

Zpráva byla podrobně diskutována a byly do ní vneseny některé drobné úpravy.

7.1 Revize termínů práce

7.2 Návrhy nových položek ze zasedání konvenorů

7.3 Další záležitosti vyplývající ze zasedání konvenorů

8. Strategické záležitosti

8.1 Zpráva ze skupiny „Strategic review“, Mr. Jonathan Booth

K tomuto bodu by ČR **měla dát stanovisko a požadovat/informovat o znalostních systémech**, neboť horizontální spolupráce není jen na tom, že se lidé budou scházet, jak je doporučeno, ale zkusí se modernější metody. Dr. Wolf měl přednášku o osobních datech a spolehlivost, tvrdě prosazuje založení skupiny juristů, kteří budou dohlížet na všechny standardy,

8.2 Zpráva předsedy z ICT Standards Board ITS Steering Group

Již v dubnu, je z toho záznam a snahou bylo vymezení role CEN (obecná telematika) a ETSI (parametry telekomunikace). Prakticky se zkusí spolupráce v rámci WG16. Další schůzka v říjnu, kde se vyhodnotí, zda spolupráce probíhá v rámci Mandátu.

8.3 Mandate M/338, EETS

Referoval p. Ehdal. Ukončeno ve 12/2005 (Perrett), v posledních letech změny v bussines modelu, ale nejsou respektovány, proto hledají nový tým a financování pro něj. V rámci toho je 11 PT, které vyprodukovaly 26 standardů. Přesto řada položek co chybí.

8.4 Report skupiny WG16 “Kooperativní systémy” (N2149)

Detailní prezentace s vytýčením hranic mezi CEN a ETSI. Dále vytýčil čtyři hlavní domény práce, počínaje architekturou, komunikace apod. bude řešit ETSI. Bude koordinační skupina 3/3 CEN/ETSI.

9. Interní harmonizační dokumenty

9.1 Zpráva předsedy ISO/TC204

Předseda M. Noblet zde nebyl

9.2 ETSI/TC ITS

ETSI prezentovalo svou představu (Soren Hess), www.etsi.org. Mají C2C komunikační fórum. Zpracovali 2000 základních aplikací. Dále „Awareness Message standard“, „Environmental Notification Message“ ... „Local Dynamic Map“. Zde vzniká jednoznačný konflikt, protože ETSI je dále v kooperativních systémech.

10. Data a místa dalších jednání

Španělsko, Granada březen 2009

podzim 2010 patrně Ženeva

12. Další diskuse

13. Přijímání rezolucí

Odsouhlasovalo se 26 rezolucí.
14. Ukončení zasedání

Zapsal : P. Příbyl

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'P' followed by a horizontal line and three red dots.

Příloha 3 – Záznamy ze zasedání TNK

TNK 136 „DOPRAVNÍ TELEMATIKA“

TNK 136/421

24. Koordinační schůzka TNK 136 – OSTRAVA, 4.-5. BŘEZNA 2009

Přítomni: pp. Bárta, Barták, Bureš, Dian, Frič, Gelová, Krumphanzl, Plíhal, Příbyl P., Rehnová, Štefan, Večerka, Věžník.

Přítomni na spol. večer a druhý den: Pliška

Omluveni: pp. Novobilský, Příbyl O., Řehák, Stárek, Svítek, Tichý T., Urban.

Hostitel: Ing. Petr Mahdal

Host: Ing. Jan Vlčinský

Záznam z jednání

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

9. Uvítání TNK 136 a krátké představení NDIC

V 15:30 zahájil předseda komise Prof. Ing. P. Příbyl, CSc. pravidelné čtvrtletní zasedání TNK 136, které se uskutečnilo tentokrát poprvé mimo Prahu a bylo dvoudenní. Poděkoval přítomným, že vážili cestu do Ostravy a předal slovo Ing. Mahdalovi, náměstkovi pro silniční databanku ŘSD ČR, který byl hostitelem jednání. Ing. Mahdal přivítal všechny přítomné a ve stručnosti představil historii vzniku, aktuální činnosti a funkci Národního dopravního informačního a řídicího centra NDIC. Dále uvedl, že se rád zúčastní jako bývalý člen komise vlastního jednání. Na druhý den jednání zajistil přednášku národního koordinátora Ing. Zváry k bližšímu seznámení se systémy NDIC.

ZÁVĚR 1:

Komise TNK 136 děkuje svému hostiteli za velmi pozorné a přátelské přijetí a za zajímavé prezentace NDIC.

Komise TNK 136 dále děkuje Ing. Gelové za poskytnutí fotodokumentace.

10. Zahájení zasedání TNK 136 a kontrola záznamu z minulého jednání

Prof. Příbyl dále provedl kontrolu závěrů z minulého zasedání. Kontrola záznamu potvrdila, že kromě pokračujících a průběžných úkolů byly závěry z minulého zasedání splněny.

11. Aktualizace členské základny – oficiální jmenování a ukončení činnosti z důvodu aktualizace přístupových práv do databáze dokumentů ÚNMZ

Ve zprávě o činnosti TNK 136 za I. Q 2009 předložené na zasedání jsou obsaženy dva dokumenty TNK 136/403 a TNK 136/403a, které stanovují oficiální členskou základnu TNK 136, respektive odvolání členů, kteří se činnosti TNK 136 dlouhodobě neúčastní a jmenování členů, kteří doposud nebyly oficiálně přijati ČNI, resp. ÚNMZ. Prof. Příbyl také oznámil přijetí nového člena Ing. Jaroslava Altmanna, který je vedoucím vývojového oddělení ve společnosti Princip. a.s. TNK 136 tyto dokumenty jednomyslně schválila a žádá ÚNMZ o oficiální jmenování členů komise a přidělení přístupových práv do diskusní databáze ÚNMZ. Ing. Dian připomenul, že pro řádné členství je potřeba, aby daná organizace, kterou člen v TNK zastupuje, zaslala oficiální požadavek na jmenování, a to i prostřednictvím emailu.

Prof. Příbyl nabídl podle závěrů z předchozího zasedání členství i společnosti O2, ale zájem projevila jen společnost Princip a.s.

Prof. Příbyl dále navrhnul Ing. Altmanna za člena Národního aplikačního týmu NAT pro oblast elektronického výběru mýtného EFC – WG 1. Vzhledem k jeho odborným kvalitám se bude moci podílet na vypracování stanovisek k předmětným normám. Právě posílení této skupiny je dlouhodobě potřebné. Prof. Příbyl dále sdělil, že za prof. Svítka jezdí na evropská zasedání WG 1 doc. Zelinka a doc. Jírovský, kteří na posledním jednání v Barceloně představili hybridní systém elektronického výběru mýtného, který by měl být výhledově implementován v ČR.

ZÁVĚR 2	Nově přijatí členové podle tab. 2: Ing. O. Příbyl, Ing. J. Novobilský, Ing. T. Stárek, Ing. J. Řehák a Ing. J. Altmann zajistí cestou svého zaměstnavatele žádost o zařazení do TNK 136 adresovanou ÚNMZ – Ing. Dianovi.
ZÁVĚR 3:	ÚNMZ jmenuje respektive odvolá členy TNK 136 podle předloženého a schváleného dokumentu TNK 136/403a tak, aby aktuální seznam členů TNK 136 odpovídal seznamu taktéž schváleného dokumentu TNK 136/403.
ZÁVĚR 4:	ÚNMZ přidělí každému členu TNK 136 přístupová práva do diskusní databáze TNK 136 tak, aby všichni členové mohli sdílet dokumenty tam uveřejňované.
ZÁVĚR 5:	Komise TNK 136 vítá nového člena Ing. Jaroslava Altmanna a pověřuje jej členstvím v NAT WG 1 Elektronické vybírání mýtného. Tím se posílí práce skupiny, ve které vzniká nejvíce nových pracovních položek.

12. Finanční plán projektu na rok 2009 a smluvní zajištění prací

Ing. Večerka dále seznámil přítomné s návrhem finančního plánu, který byl komisí schválen bez výhrad. Dále komentoval nová pravidla pro připomínkování norem – vzhledem k upozornění tajemníka komise Ing. Diana na neplnění připomínkování dokumentů některými z gestorů byla do smlouvy s gestory na rok 2009 doplněna pasáž umožňující do budoucna penalizovat takové neplnění snížením příspěvku až o 10 000 Kč. Ing. Večerka doplnil, že podobný článek již ve smlouvě je a týká se nevycestování na gestorskou cestu. Sankce však nebyla ještě nikdy v historii použita. Gestor je dále povinen zasílat veškerá **vyjádření k návrhům norem přímo na SILMOS** a ten je posléze predisponuje buď sekretáři komise CEN/ISO a nebo Ing. Dianovi na ÚNMZ. Tím se dosáhne kontroly nad připomínkováním gestorů a zároveň se zajistí doručení připomínek na příslušnou organizaci.

ZÁVĚR 6:	TNK 136 schvaluje finanční plán projektu na rok 2009 v předloženém návrhu jako dok. č. TNK 136/419. SILMOS zajistí smlouvy s gestory.
ZÁVĚR 7:	SILMOS je jedinou adresou, kam všichni gestoři budou zasílat své připomínky. SILMOS je poté distribuuje na patřičná místa – ÚNMZ, sekretariáty ISO TC 204 nebo CEN/TC 278.

13. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl informoval o nových dokumentech komise CEN/TC 278. Upozornil především na nově aktivovanou pracovní skupinu WG 14. Její gestor Ing. Frič podrobně vysvětlil průběh i pozadí lednové schůzky v Londýně, kde se kromě očekávané pravidelné revize již schválených norem probíraly možnosti vzniku nové pracovní položky na dálkové zastavení vozidla, které vzbuzují velké diskuze, zda nejde o rozpor s Vídeňskou konvencí o bezpečnosti. Dalším velkým problémem jsou krádeže stavebních strojů, které mnohdy nejsou ani označeny či opatřeny SPZ. O novou položku se nejspíše jednat nebude, neboť předmět koliduje s prací WG 6 technické komise ISO TC 127 Stroje pro zemní práce, tato skutečnost se teprve prověřuje. Dalším tématem je možnost sledovat „pouhé“ zboží, např. pomocí pečeti kontejnerů, posílání cenin, kolků apod. Ing. Frič podotkl, že toto by mohlo souviset s parčí WG 12. Na to reagoval Ing. Bureš, gestor WG 12, který sdělil, že práce WG 12 se zabývá pouze tím, co je vně kontejneru, vnitřek kontejneru má na starosti ISO TC 104 Nákladní kontejnery. Problém byl již diskutován a shledán, že by sledování bylo velmi nákladné, neboť pečť by nesměla sloužit k více než jednomu použití. Příští zasedání WG 14 je v květnu 2009.

Prof. Příbyl poté komentoval normy WG 1, kde stručně představil koncept hybridního mýta založený na proxy serverech pro OBE i RSE, čímž je řešena interoperabilita protokolů od různých poskytovatelů služeb. Dále upozornil, že pro prezentaci tohoto ojedinělého řešení bude využito zasedání komise CEN TC 278.

Jedním z nejdůležitějších dokumentů je CEN TC 278 N2078 o směrnici ITS a akčním plánu, kterému je věnován samostatný bod jednání.

14. Organizační pokyny k zajištění zasedání CEN/TC 278 v Praze ve dnech 19.-20.3.

Zasedání komise CEN TC 278 se uskuteční 19.-20.3.2009 v Praze u příležitosti českého předsednictví. Zasedání bude probíhat na MD ČR a společenský večer, který sponzoruje Eltodo, ve WINGS klubu. Širší účast je možná jen na plenární zasedání, kam prof. Příbyl pozval prof. Svítka a Mgr. Bártu.

15. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO, plán výjezdů gestorů na rok 2009

Vzhledem k neúčasti Ing. Plišky na vlastním jednání představil tento bod jednání prof. Příbyl. Znovu zopakoval nová pravidla pro zasílání vyjádření k normám s tím, že by se takovým krokem mohl vyřešit stávající problém nepřipomínkovaných dokumentů.

Dále byli účastníci dotázáni na případné gestorské cesty plánované v blízké budoucnosti. Z odpovědí byla sestavena následující tabulka. Ing. Večerka dále připomenul, že objem financí na podporu cest je omezen a že každý z gestorů má nárok alespoň na jednu cestu. Již nyní je zřejmé, že poptávka převyšuje nabídku, neboť byly k 1. čtvrtletí registrovány cesty za polovinu celkového objemu financí. Proto vyzval všechny gestory, aby řádně zvážili nezbytnost takových cest, aby bylo možno podpořit co nejširší spektrum uchazečů.

ZÁVĚR 8: Gestoři řádně zváží případné cesty na zahraniční jednání, neboť již byla za 1. Q vyčerpána polovina objemu finančních prostředků.

Tabulka 1 – Cesty gestorů finančně podpořené projektem MD ČR

WG	Gestor	Datum	Místo
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
14	Ing. Frič	21.-23.1.2009	Londýn, V.Británie
3	Ing. Barták	29.-30.1.2009	Paříž, Francie
15	Ing. Stárek	4.-5.3.2009	Brusel, Belgie
3	Dr.Ing. Plíhal	11.-14.5.2009	Chiang Mai, Thajsko
3	Ing. Barták		Praha
14	Ing. Frič	14.5.	Londýn
ISO/14	Dr.Ing. Plíhal	září	Praha

16. Návrh nové směrnice a akční plán ITS – stručná prezentace

Mgr. Bárta představil obsah nové směrnice a akčního plánu ITS. Z důvodu rozsáhlosti dokumentu N2078 (přes 100 stran) zpracoval dvě krátké prezentace s nejdůležitějšími informacemi o směrnici a jejím „prováděcím předpisu“, akčním plánu. Oficiální překlady pokrývající 80 % dokumentu byly vyhotoveny přímo v Bruselu a jsou pro informaci uvedeny na jednom místě spolu s oběma prezentacemi, viz informační servis 1/09 na webových stránkách www.silmos.cz. Nová směrnice vytváří rámec pro jednotné implementace ITS systémů v Evropě. Dalším velmi nosným důvodem je bezproblémové přeshraniční používání ITS služeb. Pro tento účel byly zřízeny dva nové orgány - **Evropský výbor pro ITS** (European ITS Committee, **EIC**) složený ze zástupců členských států, čímž je zajištěno jednotné zastoupení jednotlivých zemí, a **Evropská poradní skupina pro ITS** složená mj. ze zástupců průmyslu, provozovatelů dopravy, uživatelů a dalších příslušných fór a sdružení, tedy odborný poradní orgán. Ing. Krumphanzl uvedl, že za ČR byl účastí v EIC pověřen Ing. Faika z odboru dopravní politiky. Prof. Příbyl navrhnul, že by se mělo uskutečnit separátní jednání s Ing. Faikou, aby byl seznámen s prací TNK 136 a mohl jejich výsledků případně využívat.

ZÁVĚR 9:	Zájemci se mohou seznámit blíže se směrnicí ITS na www.silmos.cz, kde je volně dostupná včetně shrnujících prezentací.
ZÁVĚR 10:	Ing. Krumphanzl připraví jednání s Ing. Faikou, zástupcem ČR pro směrnici ITS.

17. Informace k postupu jednání k zavádění hybridního EFC systému v ČR

Prof. Svítek nebyl přítomen, a proto tento bod představil prof. Příbýl již v bodě 5.

18. Normalizační úkoly podle nového plánu ÚNMZ a práce CTN

Mgr. Bárta stručně komentoval svou zprávu o Informačním servisu a činnosti CTN. V rámci 1. čtvrtletí bylo přeloženo 5 návrhů evropských norem, 2 pro oblast satelitního mýta, 2 pro eCall a 1 pro ERI. Všechny překlady jsou součástí zprávy a jsou také volně dostupné na www.silmos.cz.

SILMOS byl koncem roku 2008 opětovně uznán jako CTN, tentokrát pro oblast dopravní telematiky, což znamená, že je hlavním partnerem ÚNMZ při přejímání norem do ČSN v této oblasti. Vzhledem k ukončení existence ČNI a převzetí agendy normalizace úřadem ÚNMZ vznikla i nová pravidla přejímání norem do ČSN. Ta jsou přílohou zprávy a přináší podstatné změny.

Převzetí každé normy je plánováno již při vzniku prvního návrhu této normy v CEN/ISO. To znamená, že lze čerpat finanční podporu na její převzetí již v etapách jejího vzniku (dříve pouze po jejím schválení). Tím vzniká 6 etap – 3 pro vývoj na mezinárodní úrovni a 3 pro zavedení do ČSN. Každá etapa má přisouzeny jisté činnosti a tyto činnosti jisté koeficienty. Čím dříve je ve vývoji norma zaplánována, tím větší finanční podporu lze čerpat. Bárta dále komentoval, že systém je nový a provázejí jej „porodní bolesti“. V prosinci skrze MD ČR byl podán souhrnný požadavek na zaplánování 15 aktuálně řešených norem a teprve nyní, po 3 měsících, jsou neoficiální informace o přijetí tohoto plánu, nicméně oficiální schválení stále chybí. Ing. Dian potvrdil, že plánovací listy byly až na výjimky (nestandardní postup hlasování v CEN) schváleny.

Tímto novým systémem narostla významně administrativní zátěž, jak na straně CTN, tak i samotných referentů ÚNMZ. Navíc jsou kapacity CTN omezené, a proto jsou gestoři vyzváni, aby se zapojili do překladů návrhů norem jim svěřených, samozřejmě po dohodě se SILMOS CTN. Tyto překlady jsou podpořeny částkou 350Kč/normostrana. Více podrobností uvádí samotná příloha zprávy o CTN „Pokyny pro sestavování plánu TN na rok 2009“. Zájem projeví Ing. Věžník a Dr. Plíhal.

ZÁVĚR 11:	SILMOS je uznán CTN pro oblast dopravní telematiky a je hlavním koordinátorem prací na přejímání norem do ČSN.
ZÁVĚR 12:	Do plánu TN budou průběžně plánovány aktuálně připomínkové normy.
ZÁVĚR 13:	Gestoři jsou vyzváni, aby se zapojili do překládání návrhů norem, které je honorováno.

19. ČSN on-line, dostupné normy pro všechny

Mgr. Bárta představil přítomným novou službu ÚNMZ, která umožňuje dostupnost všech norem zavedených do ČSN, ať už překladem, nebo převzetím originálu či vyhlášením ve Věstníku, tedy podle Národního plánu komise TNK 136 se jedná o všechny normy, které jsou označeny minimálně volbou C a jsou schválené. Licenční poplatek za maximální verzi této služby činí 3.500Kč/rok/počítač. Uživatel může normou listovat nebo ji vytisknout, nelze z ní však kopírovat jednotlivé části. Norma je v certifikovaném pdf formátu a uživatel musí mít nainstalován speciální plug-in a při prohlížení normy musí být přihlášen aktuálně na <http://csnonline.unmz.cz/vyhledavani.aspx>.

ZÁVĚR 14:	Gestoři zváží všechny normy, které byly zařazeny jako volba D (nepřejímat), zda-li jejich volba stále platí.
------------------	---

II. PROJEKT STANDARD

20. Shrnutí dosavadních výsledků a úkoly do června 2009

Ing. Večerka seznámil přítomné s dosavadními výsledky. Z plánovaných 40 extraktů do února 2009 bylo zpracováno 16, nicméně prioritou tohoto období bylo vyplnění formuláře pro gestory kategorizující jednotlivé normy podle 48 kategorií znalostního systému a tento úkol byl splněn. Součástí zprávy je kromě extraktů a vyhodnocení dotazníku i tabulka zbývajících extraktů, které je nutno zpracovat do června 2009. Po individuálním vyjádření gestorů bylo odsouhlaseno zpracování zbývajících extraktů ve 2. Q 2009. Ing. Večerka vysvětlil, že návazným úkolem gestorů bude, po zpracování extraktů, dopracování terminologie z norem ITS, které nebyly součástí původního terminologického slovníku dopravní telematiky.

ZÁVĚR 15:

Gestori zpracují dosud nezpracované extrakty uvedené= v tabulce 2: STANDARD – Uživatelská příručka s termínem dokončení do 30.5.2009. Tyto práce budou samostatně honorovány jako v roce 2008. Interní připomínkováání extraktů se uskuteční ve 3. Q 2009.

21. E II: Znalostní systém, vyhodnocení dotazníku pro gestory

Mgr. Bárta komentoval stručné statistické vyhodnocení formulářů pro gestory. Poděkoval za tuto významnou práci všem zúčastněným a označil ji za základní kámen budoucí stavby znalostního systému. Aby výsledky byly konzistentní a dalo se na nich stavět, je potřeba je nejdříve sjednotit a případně revidovat. Zatímco u věcně konkrétních kategorií (např. kategorie OBE) byla volba všech jednoznačná, u věcně obecných (jako je např. nákladní doprava) se volba jednotlivých zpracovatelů lišila – někteří v případě, kdy norma nebyla specifická např. s určitým druhem dopravy, zahrnuli všechny možnosti, někteří ve stejném případě žádnou. Bárta k tomuto účelu připravil vyhodnocení dvou věcně konkrétních kategorií, a to kategorie aplikací EFC a Pokrádežových systémů, na kterých ilustroval způsob jejich následné kontroly. Normy, které nemají zřejmé opodstatnění, proč byly do kategorie zařazeny, musí být doplněny o zdůvodnění gestora, který ji zařadil. Toto zdůvodnění bude součástí databáze a bude poskytnuto uživateli při daném výběrů norem.

SILMOS tak předpřipraví vyhodnocení všech 48 kategorií a označí sporná či nevysvětlená zařazení a ty zašle příslušnému gestorovi, který velmi stručně odpoví. Tak bude zajištěna konzistence výsledků jednotlivých dotazníků a zároveň bude minimalizována další zátěž na příslušné gestory.

Po vyhodnocení budou výsledky využity při tvorbě uživatelského prostředí webové aplikace pro vyhledávání norem.

ZÁVĚR 16:

SILMOS vyhodnotí jednotlivé kategorie podle přiřazených norem a v nejasných volbách požádá příslušné gestory o vysvětlení. Tak budou výsledky dotazníku sjednoceny a dále použity na tvorbu uživatelského prostředí webové aplikace.

22. E III: Řešení e-learning, postup a koordinace prací

Zhotovení e-learningových prezentací bude jednotně řešit Eltodo.

23. Diskuze k prezentovaným výsledkům projektu STANDARD

I přes pokročilou dobu, jednání bylo ukončeno v 19:30, byla diskuze k výsledkům dotazníku pro gestory poměrně živá. Mgr. Bárta pro ilustraci dalšího vývoje ukázal část prezentace k tomu určené, kde porovnáním s již existujícím znalostním systémem pro lékaře ukázal existenci určitých prvků jako klíč pro zdárné vyhotovení funkčního znalostního systému pro vyhledávání norem dopravní telematiky. Tyto prvky jsou v lékařství 1.pacient-2.vyšetřovací metody-3.diagnóza-4.léčba, analogicky v dopravní telematice 1.uživatel, 2. kompetenční dotaz, 3. balíčky (skupiny) norem, 4. extrakt/norma.

Vyplněním formuláře byly dosaženy předběžné výsledky k 3. prvku, který představuje odpověď na kompetenční dotaz. Teprve po dopracování odpovědí lze nalézt příslušné kompetenční dotazy, případně uživatele. Ing. Večerka vyzval, aby se jednotliví účastníci vyjádřili a vypsali odpovědi na nejpovedenější uživatelský dotaz. Ing. Gelová sdělila, že takový balíček norem by měl obsahovat i vysvětlení o stádiích vývoje norem, případně typech normativních dokumentů, aby si uživatel dokázal udělat obrázek o závaznosti/

důležitosti a dostupnosti vybraných norem. Otevřela se také diskuze nad váhováním jednotlivých kategorií při zadávání výběru, tedy vyjádřením váhy jednotlivých kategorií při jejich kombinování. Ing. Bureš sdělil, že váha norem by mohla být stanovena podle odkazů dané normy na jiné normy a odkazů jiných norem na tuto normu. Tento nápad nebyl dále rozváděn, neboť prof. Příbyl řekl, že podobný případ již v jednom projektu řešili a od tohoto řešení nakonec ustoupili – čím složitější je totiž dotaz, tím větší je potřeba expert.

Ing. Vlčinský řekl, že pro úspěšné řešení je potřeba znát uživatelské potřeby – chci najít nějakou normu podle toho, kdo jsem, a mnoho uživatelů určitě bude potřebovat vědět, co to vůbec jsou normy a jaké jsou jejich vztahy s realitou. Poté je potřeba také tyto uživatelské potřeby seřadit podle relevance.

Při snaze stanovit, kdo je tím uživatelem, se došlo k jednoznačnému závěru, že toto je přinejmenším předčasné. Např. kategorii Laik jednotliví zpracovatelé i zadavatel formuláře pochopili různě, a proto její použití teprve vyplyne z vyhodnocení. Dr. Rehnová např. uvedla, že si u některých extraktů nepřeje, aby je měl laik k dispozici, neboť by se tím mohl testovaný člověk dopředu informovat o průběhu testu a tak výsledky testu zkreslit. V tomto případě je nutné upravit znění extraktů tak, aby toto bylo ošetřeno pro všechny typy uživatelů.

Mgr. Bárta v dalším komentáři vysvětlil, že výstupem projektu STANDARD je jednoduchá webová aplikace umožňující vyhledat normy podle kritérií, jež vyplývají z definovaných kategorií. Jejich strukturu a návaznost lze stanovit až po vyhodnocení dotazníků. Hledáním uživatelských potřeb, tedy typů uživatelů a jejich možných dotazů by se měl zabývat navazující projekt.

ZÁVĚR 17: Po vyhodnocení dotazníků SILMOS navrhne strukturu a návaznost jednotlivých kategorií pro webové rozhraní

ZÁVĚR 18: Gestoři jsou vyzváni, aby vyjadřovali své komentáře k dosavadním výsledkům či návrhy řešení přímo na adresu SILMOS, aby nosné podněty mohly být souhrnně prezentovány na zasedáních TNK 136

24. Poděkování všem účastníkům

Předseda komise a sekretariát SILMOS děkují všem účastníkům dvoudenního zasedání za nevšední zážitek a plodnou diskusi na jednání i během společenského večera. Dále děkuje hostiteli Ing. Mahdalovi za skvělé podmínky pro jednání a inspiraci do dalších let. Dr. Plíhal dále navrhnul, aby příští výjezdní zasedání na jaře 2010 bylo spojeno s návštěvou mladoboleslavského areálu s možností blíže se seznámit s vozidlovými systémy a nárazovými zkouškami. Dobrovolníci pro nárazové zkoušky budou pečlivě vybíráni.

25. Příští zasedání

Příští zasedání se uskuteční tradičně první čtvrtek měsíce června, tedy 4.6.2009 od 9:30, v zasedací místnosti List v Biskupském dvoře, Praha.

Zpracoval: Mgr. D. Bárta

Kontrola: Prof. P. Příbyl

Pracoviště Národního dopravního informačního a řídicího centra NDIC, Ostrava

TNK 136 „DOPRAVNÍ TELEMATIKA“

TNK 136/440

25. Koordinační schůzka TNK 136 – PRAHA, 4. ČERVNA 2009

Přítomni: pp. Altmann, Bárta, Barták, Bureš, Dian, Frič, Gelová, Plíhal, Pliška, Příbyl P., Rehnová, Řehák, Stárek, Štefan, Tichý T., Urban, Večerka, Věžník, Vlčinský.

Omluveni: Krumphanzl, Příbyl O., Svítek.

Host: PhDr. Věra Vlková, CSc. (ÚNMZ), Ing. Martin Pípa (CDV), Igor Polanský (ŘSD ČR – NDIC), Ing. Jiří Dušek (SoftIn)

Záznam z jednání

A. PROJEKT PŘEJÍMÁNÍ EVROPSKÝCH A MEZINÁRODNÍCH NOREM

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

26. Uvítání členů a hostů a zahájení zasedání TNK 136

V 9:30 zahájil předseda komise Prof. Ing. P. Příbyl, CSc. pravidelné čtvrtletní zasedání TNK 136, které se uskutečnilo tradičně v Biskupském dvoře, v zasedací místnosti Škoda. Vyzval všechny nové účastníky, aby se představili. Postupně se představili: Ing. Jan Vlčinský jako nový gestor WG 8, Ing. Jaroslav Altmann ze společnosti Princip jako posila NAT WG 1, PhDr. Věra Vlková, CSc. jako zástupce ÚNMZ pro oblast terminologie, Ing. Jiří Dušek jako zpracovatel e-learningového zpracování norem, Igor Polanský jako zástupce NDIC ŘSD se zájmem o ALERT-C a Ing. Martin Pípa jako zájemce o funkci gestora právě vznikající nové pracovní skupiny CEN/TC 278/ WG 16 Kooperativní systémy.

Prof. Příbyl při kontrole závěrů uvedl, že nebylo zorganizováno jednání s Ing. Fajkou z odboru dopravní politiky MD ČR, který je zástupcem v poradním orgánu Evropské Komise pro směrnici ITS za ČR.

ZÁVĚR 1:	Komise TNK 136 vítá vyšší účast a zájem o zasedání. Úkol uspořádat separátní jednání s Ing. Fajkou z MD ČR trvá.
-----------------	---

27. Aktualizace členské základny – jmenování nových členů a přidělení přístupových práv do databáze dokumentů ÚNMZ

TNK 136 přijímá písemnou rezignaci gestora WG 8 Ing. Novobilského z 26.3.2009.

TNK 136 jednomyslně přijala jako nového člena Ing. Jana Vlčinského s předpokládaným zapojením do činnosti WG 8.

Ing. Dian uvedl, že na základě usnesení TNK 136 a doporučení zaměstnavatelů byli zařazeni jako řádní členové TNK 136 pánové Ing. Stárek, Ing. Řehák, Ing. Altmann. Dále uvedl, že doposud neobdržel jmenovací dopis pro Ing. O. Příbyla, který již byl komisí fakticky přijat za řádného člena v roce 2007. Ing. Dian přislíbil na základě požadavku členů komise zaslat všem členům elektronicky přístupové heslo do diskusní databáze TNK 136.

ZÁVĚR 2	SILMOS s.r.o. uzavře smlouvu o gestorské činnosti s Ing. Vlčinským za CEN/TC 278/WG 8.
ZÁVĚR 3:	ÚNMZ jmenuje Ing. Vlčinského zástupcem ČR v CEN/TC 278/WG 8.
ZÁVĚR 4:	Prof. Příbyl zajistí vyjádření zaměstnavatele (FD) pro členství Ing. O. Příbyla v komisi TNK 136 a ÚNMZ jej formálně zařadí mezi členy TNK.
ZÁVĚR 5:	ÚNMZ přidělí každému členu TNK 136 přístupová práva do diskusní databáze TNK 136 tak, aby všichni členové mohli sdílet dokumenty tam uveřejňované. Ing. Dian příslušné vstupní heslo rozešle všem členům elektronicky.

28. Informace ze zasedání CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl informoval o průběhu a důležitých bodech jednání na plenárním zasedání CEN/TC 278 v Praze. Upozornil především na prezentaci vznikající evropské směrnice ITS, jejíž koordinace probíhala v rámci českého předsednictví EU a na zasedání tak o aktuálním stavu referovali zástupci MD ČR. Dále seznámil přítomné s prezentovaným hybridním mýtným systémem, pro který chystá MD ČR zkušební projekt. V souvislosti s tímto počinem připravil prof. Příbyl dopis za MD ČR adresovaný CEN/TC 278 (TNK 136/436), který je nabídkou MD ČR na ověření technického obsahu nově vznikajících technických specifikací na satelitní mýtné (CEN ISO TS 17575-1 až 4) v ČR. Prof. Příbyl vyzval přítomné, aby se k dokumentu vyjádřili a dokument byl po krátké diskuzi schválen a bude zaslán do sekretariátu komise CEN/TC 278.

Dalším důležitým krokem CEN/TC 278 je ustavení nové pracovní skupiny WG 16 Kooperativní systémy, jejímž konvenorem se stal pan Schade, Siemens. Ing. Pípa požádal prof. Příbyla, aby zaslal oficiální dopis panu Schademu představující pana Pípu jako možného budoucího člena WG 16. Dále prof. Příbyl seznámil přítomné, že Bárta byl k závěru CEN/TC278/042/07/2009 jmenován do úkolové skupiny pro strategickou revizi programu práce komise CEN/TC 278 vedené panem Jonathanem Boothem.

Ing. Urban informoval o návrhu sekretariátu ISO/TC 204 na uspořádání jarního zasedání v roce 2011 v Praze. Taková akce probíhající celý týden (cca 500 noclehů) by si vyžádala jistou organizační náročnost a potřebu sponzorství, pan Schade zde nabídl určitou možnost podílení se na sponzorství celé akce. Ing. Gelová a Dr.

Plíhal dále stručně seznámili přítomné s konkrétními kroky jednání, které vzešly ze zasedání jejich WG v Thajsku.

ZÁVĚR 6:	Dokument TNK 136/436 byl komisí schválen a prof. Příbyl zašle jeho anglické znění jako oficiální nabídku MD ČR komisi CEN/TC 278.
ZÁVĚR 7:	Ing. Pípa zašle krátké představení své osoby prof. Příbylovi, aby jej zaslal panu Schademu, konvenorovi WG 16.
ZÁVĚR 8:	SILMOS připraví žádost o členství Mgr. Bárty v úkolové skupině CEN/TC 278 a prof. Příbyl tuto žádost oficiálně zašle na sekretariát CEN/TC 278, panu Jelte Dijstroví.
ZÁVĚR 9:	TNK 136 projednala návrh sekretariátu ISO/TC 204 na uspořádání jarního zasedání v roce 2011.
ZÁVĚR 10:	TNK 136 žádá ÚNMZ o zařazení této akce do programu organizačního zajištění vzhledem k rozsahu a náročnosti (týden jednání, cca 500 noclehů na týden)
ZÁVĚR 11:	Členové TNK 136 zajistí individuální možnosti realizace (hotely s dostatečným počtem salónek), možnosti sponzoringu a prezentace firem tak, aby na příštím zasedání TNK bylo možno schválit rámcový postup přípravy a sdělit na podzimním zasedání ISO/TC 204 v Barceloně závazné stanovisko české strany.

29. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl informoval o nových dokumentech komise CEN/TC 278. Upozornil především na nové návrhy norem k satelitnímu mýtu a velké množství nových položek, které se ve WG 1 plánují, neboť dokumenty elektronického mýtného seznamu dokumentů dominují. Bárta doplnil, že ke každé ze 4 částí 17575 budou zpracovány dvě normy na zkoušení a posuzování shody, tedy dalších 8 nových norem. V průběhu 2 let tak vznikne díky podpoře Evropské Komise v rámci expertních týmu pro elektronické mýtné cca 20 norem/TS, které ve většině případů budou zavedeny do ČSN překladem. To si vyžádá vysoké nasazení členů WG 1 NAT i SILMOS CTN.

ZÁVĚR 12:	Členové WG 1 NAT, prof. Svítek, Ing. Bureš, Doc. Zelinka a Ing. Altmann naleznou mezi sebou mechanismus pro připomínkování návrhů nových norem, neboť doposud je jejich odezva téměř nulová. SILMOS CTN bude rozesílat dokumenty WG 1 k připomínkování všem členům NAT přímo s tím, že je lze poskytnout i případným dalším zájemcům.
------------------	--

30. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO, plán výjezdů gestorů na rok 2009

Ing. Dian upozornil na závaznost termínů hlasování, které jsou vyhodnocovány elektronicky a pozdní stanoviska nejsou zohledněna. Požádal proto členy komise, aby dodržovali dřívější termíny uváděné v avízech zasílaných SILMOS CTN.

Gestoři zváží potřebu účasti na zasedání WG v zahraničí.

ZÁVĚR 13:	Gestoři mají povinnost se vyjádřit k připomínkovanému dokumentu v termínu pro ÚNMZ, který je uvedený v avízu zasílaném SILMOS CTN.
------------------	--

Tabulka 1 – Cesty gestorů finančně podpořené projektem MD ČR

WG	Gestor	Datum	Místo
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
3	Ing. Barták	29.-30.1.2009	Paříž, Francie
7	Dr.Ing. Plíhal	11.-14.5.2009	Chiang Mai, Thajsko
3	Ing. Barták	27.-28.4.2009	Praha

14	Ing. Frič	21.-23.1.2009	Londýn, V.Británie
14	Ing. Frič	14.5.2009	Londýn
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
15	Ing. Stárek	27.-28.4.2009	Brusel, Belgie
ISO/14	Dr.Ing. Plíhal	14.-16.9.2009	Praha
3	Ing. Barták	9.-10.7.2009	Berlín
14	Ing. Frič	2.pol. 11.2009	Praha
15	Ing. Stárek	2.-3.9.2009	Brusel, Belgie

ZÁVĚR 14: TNK 136 schvaluje doplněný plán výjezdů na pracovní zasedání WG podle předložených návrhů.

31. Mandát na kooperativní systémy a budoucí vývoj normalizace ITS

Mgr. Bárta se znovu pokusil ušetřit čas kolegů a vypracoval stručné seznámení s obsahem dokumentů čítajících 300 stran, z nichž některé jsou přeloženy v rámci Informačního servisu. Seznámil přítomné s významem mandátu EK a jeho očekávaným dopadem na práci CEN, CENELEC a ETSI. Obsah prezentace se opíral o několik dokumentů CEN/TC 278, proto byla kromě mandátu na kooperativní systémy představena i související a nově vzniklá ETSI ITS, v jejímž programu práce už nyní figuruje 34 zamýšlených pracovních položek. Posléze představil návrh technické zprávy sloužící jako rámec pro vznik dalších 6 technických specifikací (*ETSI TR 102638 ITS – Komunikace ve vozidle – Základní sada aplikací – Definice*), aby si přítomní mohli udělat představu o objemnosti, mechanismu vývoje a obsahové stránce norem, které budou vznikat s přímou návazností na normy ITS a které bude nutno stejným způsobem sledovat. Možno např. zahrnout nejdůležitější normy komise ETSI TC ITS do zadání projektu STANDARD II pro zpracování extraktů.

Prof. Příbýl reagoval na toto vystoupení tím, že by bylo vhodné sestavit jakýsi Akční plán práce TNK 136 a poprosil přítomné, aby věnovali tomuto směru své myšlenky, aby na zářijovém zasedání mohla komise TNK 136 zaujmout pevné stanovisko.

ZÁVĚR 15: Členové TNK se seznámí s obsahem Informačního servisu 2/09 a prezentací o možném budoucím vývoji normalizace v ITS, která je přílohou zápisu.

ZÁVĚR 16: Členové TNK na základě prostudovaných materiálů zváží možnosti vlastní činnosti s ohledem na předpokládaný rozvoj oblasti normalizace ITS a připraví případné návrhy pro tzv. Akční plán práce TNK na zářijové zasedání.

32. Přehled normalizačních úkolů podle nového plánu ÚNMZ a práce CTN

Mgr. Bárta stručně komentoval dosavadní postup při zavádění norem do ČSN v úzké spolupráci s ÚNMZ a vyzdvihl především soustředěnou práci Ing. Diana, díky které zadání prací probíhá kontinuálně a v rámci možností bez nadbytečné administrativní zátěže. Ing. Dian potvrdil, že navržené plánovací listy v dokumentu TNK 136/431 Harmonogram řešení normalizačních úkolů na rok 2009 byly ÚNMZ schváleny včetně posledních návrhů.

ZÁVĚR 17: Komise TNK 136 děkuje Ing. M. Dianovi za obětavý přístup při administrativním zajišťování plánování velkého množství nových položek z oblasti ITS podle nového plánu normalizace.

33. Zavedení norem převzetím originálu, novinky z Věstníku ÚNMZ

Kromě těchto úkolů bude ve Věstníku ÚNMZ vyhlášena platnost revidované ČSN EN ISO 15008 Silniční vozidla - Ergonomická hlediska dopravních informačních a řídicích systémů - Specifikace a postupy pro posouzení shody vizuální prezentace informací ve vozidle.

ZÁVĚR 18:	Členové TNK se seznámí s dokumentem TNK 136/431 Harmonogram řešení normalizačních úkolů na rok 2009
------------------	--

B. PROJEKT STANDARD

34. Shrnutí dosavadních výsledků a řešení

Mgr. Bárta stručně seznámil přítomné s dosavadním plněním projektu STANDARD – Etapa 1: Uživatelská příručka. K datu zasedání bylo vyhotoveno 131 extraktů, zbývá 9 extraktů (Ing. Barták 3x, PhDr. Rehnová 1x, Ing. Věžník 4x, Ing. Frič 1x), které by měly být zpracovány do 30.6. Ke zpracovaným extraktům v roce 2009, jež jsou součástí samostatného svazku zprávy, budou obdobně jako v roce 2008 uspořádána připomínková jednání – předpoklad podzim 2009.

ZÁVĚR 19:	TNK 136 schvaluje postup řešení jednotlivých výstupů projektu STANDARD s termíny dalšího věcného plnění – EI: Uživatelská příručka – předložený svazek Extrakty z norem (2.Q 2009) obsahuje celkem 42 zpracovaných extraktů.
ZÁVĚR 20:	Příslušní gestoři zpracují dosud nezpracované extrakty (Ing. Barták 3x, PhDr. Rehnová 1x, Ing. Věžník 4x, Ing. Frič 1x) do 30.9.2009.
ZÁVĚR 21:	Zpracovatelé extraktů budou seskupeni do týmů k vzájemnému připomínkování vypracovaných extraktů za rok 2009 obdobně, jako tomu bylo v roce 2008, v průběhu září a října 2009

35. E II: Znalostní systém, vyhodnocení dotazníku pro gestory

Ing. Večerka představil zadání prací pro uživatelské prostředí webové aplikace znalostního systému pro vyhledávání norem. Kromě statického textu prezentujícího výsledky práce projektu STANDARD byly prezentovány i možnosti vyhledávání podle kategorií, podle pracovních skupin, podle klíčových slov, podle kombinace kategorií, s propojením na vlastní normy na ÚNMZ i na e-learningové rozšíření. Dále byly naznačeny možnosti definování uživatelů a jejich dotazy do systému. Zejména byly vypíchnuty dvě modelové situace pro pracovníka státní správy – normy pro vypsání veřejné zakázky a normy při tvorbě nebo připomínkování vyhlášek, pokynů a jiných řídicích aktů. Prezentace řešení je součástí zprávy.

Ze zadání vyplynuly úkoly, které je potřeba do oficiálního spuštění webu splnit. Jedná se především o předání fotek a pracovních kontaktů na příslušného zpracovatele extraktu, aby v případě zájmu uživatele mu byla nabídnuta nejzazší možná podpora, po extraktu normy a případně i e-learningu normy možnost kontaktovat zpracovatele extraktu a žádat o odbornou radu. Kromě pracovního telefonu (na pevnou linku, aby gestoři nebyli obtěžováni) byl navržen i kontakt emailem. Několik gestorů požádalo, zda-li by nemohl systém generovat příslušný email na odborníka centrálně tak, aby se uváděné kontakty nestaly obětí robotů, kteří by zpracovatele spamovali. Systém by tak na potřebu kontaktovat zpracovatele extraktu vygeneroval mail s přednastaveným předmětem přímo na zpracovatele bez veřejného uvádění jeho emailu.

ZÁVĚR 22:	Členové TNK 136 zašlou do 30.6. své připomínky a návrhy k předložené verzi řešení (SILMOS – 05/2009), struktura webových stránek.
ZÁVĚR 23:	SILMOS zajistí spolu s externím pracovníkem funkční testovací verzi Znalostního systému do 31.8.2009 tak, aby od příštího zasedání mohl proběhnout interní zkušební provoz pro členy TNK.

36. E III: Řešení e-learning, postup a koordinace prací

Ing. Dušek ze společnosti SoftIn představil webové uživatelské prostředí s ukázkou e-learningové prezentace normy ISO DIS 21217 Architektura CALM ve dvou úrovních odbornosti – pro laika a odborníka. Součástí řešení je i návrh znalostního testu. Během léta bude k dispozici celý web ve zkušebním provozu. Ing. Dušek vyzval přítomné, aby využili této příležitosti a vyzkoušeli funkčnost tohoto webu určeného výhradně pro e-learningové prezentace.

ZÁVĚR 24:	Členové TNK 136 zašlou do 30.6. své připomínky a návrhy k předložené verzi řešení (SoftIn).
ZÁVĚR 25:	Eltodo a SoftIn zpracuje podle zadání verzi 10 norem ve dvou kategoriích obtížnosti do 30.10.2009 k internímu zkušebnímu provozu pro členy TNK.
ZÁVĚR 26:	TNK 136 na základě dosažených výsledků řešení žádá Ing. K. Urbana o uplatnění požadavku pro řešení projektu STANDARD 2 (2010-2011) tak, aby mohlo být plynule dokončeno zpracování celé agendy norem v působnosti TNK 136.

C. SLOVNÍK II – Terminologie z nových norem dopravní telematiky

37. Informace o zadání prací, harmonogram řešení, zpracování a termín připomínkování

Ing. Večerka představil zadání práce pro zpracování terminologie z nových norem z oboru ITS, které nebyly v dostatečném stádiu nebo neexistovaly při zpracování terminologického slovníku dopravní telematiky v letech 2003 – 2004. Okomentoval průvodní dopis s harmonogramem řešení a příslušnou věcnou částí, které gestoři či příslušní zpracovatelé již obdrželi počátkem května.

ZÁVĚR 27:	TNK 136 schvaluje zpracovaný harmonogram řešení Terminologického slovníku dopravní telematiky 2: <ul style="list-style-type: none"> - do 15.7. zpracování překladů gestory (verze 3) - do 31.7. expedice k připomínkování (verze 4) - 19.8. a 26.8. připomínkování
ZÁVĚR 28:	TNK 136 žádá ÚNMZ cestou tajemníka komise o zařazení úkolu do plánu (dosud nebylo rozhodnuto, zda cestou PS-PRTN nebo rozborového úkolu), podklady byly projednávány 28.4.2009)

38. Účast PhDr. Věry Vlkové, CSc.

Na zasedání byla pozvána zástupkyně ÚNMZ PhDr. Věra Vlková, CSc., která se dlouhodobě zabývá terminologií. Paní Věře Vlkové byl předán v předstihu slovník dopravní telematiky (2006) a byla požádána, aby jej z pohledu své profese okomentovala a své připomínky prezentovala na jednání. Tyto připomínky jsou přílohou zápisu a dokumentují nejednotnost formálního zpracování původního slovníku. Proto je potřeba vytvořit metodiku formálního zpracování terminologie pro sjednocení pravidel psaní, ale i společného chápání obsahu na základě jeho formy (např. význam závorek a lomítek, nepoužívat výraz standard, protože má jiný význam než norma apod.).

ZÁVĚR 29:	TNK 136 děkuje za zpracované stanovisko a podklady pro terminologickou práci (v příloze zápisu) PhDr. Věře Vlkové v souladu se závěry porady 27.3. ji zařadí mezi členy TNK k připomínkování Slovníku.
ZÁVĚR 30:	SILMOS CTN vypracuje stručná pravidla formální stránky budoucího slovníku.

39. Různé

Ing. Urban podotknul, že jako každoročně i nyní má komise navrhnout osobnost na cenu Vladimíra Lista za normalizační práci. Ing. Urban navrhnul Ing. Večerku, jeho druhým návrhem byl prof. Příbyl. Prof. Příbyl jednoznačně podpořil kandidaturu Ing. Večerky, který jí v samém závěru zasedání odmítnul, ale prof. Příbyl se tále domnívá, že ing. Večerka si ocenění zaslouží..

Příští zasedání se uskuteční tradičně první čtvrtky měsíce září, tedy 3.9.2009, v zasedací místnosti Škoda v Biskupském dvoře, Praha. Na žádost gestorů se začátek posouvá na 9:00.

ZÁVĚR 31:	Na doporučení Ing. K. Urbana a se souhlasem TNK 136 bude zpracován návrh na udělení čestného uznání Vladimíra Lista předsedovi komise prof. Ing. Pavlu Příbylovi a ing. Igoru Večerkovi za jejich dlouholetou průkopnickou práci na poli technické normalizace.
ZÁVĚR 32:	Příští zasedání TNK 136 se uskuteční 3.9. 2009 na ÚNMZ již v 9:00. Ing. Dian

laskavě zajistí zasedací místnost na 3.9., i na oba dva dny připomínkového jednání ke slovníku II – 19.8. a 26.8.

Zpracoval: Mgr. D. Bárta, Ing. Večerka

Kontrola: Prof. P. Příbyl

TNK 136 „DOPRAVNÍ TELEMATIKA“

TNK 136/458

26. Koordinační schůzka TNK 136 – PRAHA, 3. ZÁŘÍ 2009

Přítomni: pp. Altmann, Bárta, Barták, Bureš, Dian, Frič, Plíhal, Pliška, Příbyl O., Příbyl P., Rehnová, Stárek, Urban, Večerka, Věžník, Vlčinský.

Omluveni: Gelová, Krumphanzl, Řehák, Svítek, Štefan, Tichý T.

Host: PhDr. Věra Vlková, CSc. (ÚNMZ), prof. Zelinka

Záznam z jednání

A. PROJEKT PŘEJÍMÁNÍ EVROPSKÝCH A MEZINÁRODNÍCH NOREM

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

40. Uvítání členů a hostů a zahájení zasedání TNK 136

V 9:00 zahájil předseda komise Prof. Ing. P. Příbyl, CSc. pravidelné čtvrtletní zasedání TNK 136, které se uskutečnilo tradičně v Biskupském dvoře, v zasedací místnosti Škoda. Přítomným představil prof. Zelinku z ČVUT, který jako host a jeden ze zástupců v CEN/TC 278/WG 1 seznámil komisi se svou specializací na SWG 5. Vyzval například přítomné, aby se v případě zájmu podíleli na tvorbě zkušebních specifikací pro satelitní myto, která je navíc hrazena. Prof. Příbyl dále provedl kontrolu závěrů z minulého zasedání s konstatováním, že úkoly byly splněny.

41. Informace před zasedáními CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl uvedl, že zásadním rozhodnutím této komise je uspořádat jarní zasedání ISO/TC 204 v Praze v roce 2011. Po krátké diskuzi bylo jednoznačně konstatováno, že nelze takovou akci organizovat v rámci TNK 136, ale je nutné péči svěřit odborné firmě. Prof. Zelinka navrhnul, že ČVUT má nadstandardní vztahy s takovou firmou, která pro akademickou obec má velmi příznivé ceny. Ing. Urban uvedl argumenty pro hotel Diplomat, zejména blízkou vzdálenost z letiště, potřebné kapacity sálů pro paralelní jednání.

Prof. Příbyl po diskuzi o organizaci zasedání ISO/TC 204 v roce 2011 konstatoval, že na plenárním zasedání ISO/TC 204 v Barceloně předloží oficiální souhlas s nominací ČR na pořádání zasedání a zároveň požádá pana Schade, zástupce ve strategické skupině za Evropu, aby nás podpořil. Ing. Dian podotknul, že by bylo vhodné zaslat oficiální dopis na ředitele ÚNMZ, aby se již dopředu vymezila/přislíbila podpora a role ÚNMZ. Z časového hlediska to bude možné až po zasedání, kdy navíc bude zřejmé, zda nominace byla Praze udělena.

ZÁVĚR 1:

TNK 136 na základě projednání předpokládaných nároků na zasedání ISO/TC 204 souhlasí s nominací Prahy jako místa pořádání jarního zasedání (1.Q 2011) ISO/TC 204.

Po potvrzení nominace požádá TNK 136 dopisem předsedu ÚNMZ Ing. Holečka o podporu přípravy zasedání.

Vzhledem k nárokům na organizační zajištění cca pětidenní akce bude sjednána

vhodná agentura.

Členové TNK 136 následně připraví seznam potencionálních sponzorů ke spoluzajištění zasedání komise.

42. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278 a ISO/TC 204

Prof. Příbyl dále komentoval číslované dokumenty CEN/TC 278 s tím, že vyzýval k aktivní účasti ČR na jednotlivých pracích, některé totiž doposud nenašly v Evropě dostatečnou podporu – Ing. Vlčinský stručně shrnul své první pařížské jednání WG 8 a vyjádřil ochotu se aktivně zapojit do její práce. Prof. Příbyl sdělil, že na zasedání CEN/TC 278 se oficiálně ČR přihlásí k aktivní účasti na návrzích norem ve WG 8. Velmi hektická je situace ve WG 1. Díky masivní podpoře EK vzniká mnoho norem, a proto by byl potřebný koordinovaný přístup k hlasování. Prof. Zelinka naznačil, že je velmi zaneprázdněn a že se nemůže věnovat více normám, než těm, které vznikají v SWG 5. Nicméně vyjádřil ochotu řídit i WG1 a to díky zaneprázdněnosti prof. Svítka. Tento tým by měl přiřadit každému svému členu pracovní položky ve WG 1, ke kterým by byl povinen se vyjádřit.

ZÁVĚR 2:	Agendu připomínkování dokumentů a účast na jednání WG 1 přejímá s ohledem na zvýšené zaneprázdnění prof. Svítka, prof. Zelinka. Tento akt bude proveden i formálně po rezignaci prof. Svítka. Prof. Zelinka sestaví tým pro WG 1 k připomínkování návrhů norem.
ZÁVĚR 3:	Členové TNK 136 byly vyzvány, aby se v případě zájmu přihlásili k tvorbě zkušebních specifikací na satelitní myto.

43. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO, plán výjezdů gestorů na rok 2009

Ing. Dian upozornil na novou strategii ÚNMZ (viz sdělení předsedy ÚNMZ Ing. Holečka ve Zprávě č. 9), kterou je zpracovatel dané normy povinen doložit s kým a kdy návrh normy projednal. Proto je nutné, aby kromě oficiálního vyjádření ČR gestoři také uvedli, s kým návrh normy projednali, např. v NAT.

ZÁVĚR 4:	Gestoři mají povinnost se vyjádřit k připomínkovanému dokumentu a zároveň uvést, jakým způsobem byl dokument projednán.
-----------------	--

Dále byly předloženy tyto návrhy gestorů na cesty na zasedání příslušných WG. Ing. Večerka upozornil, že v rozpočtu projektu zbývá na cesty gestorů cca 60tis. Kč, a proto je nutné každou cestu rádně zvážit.

Tabulka 1 – Cesty gestorů finančně podpořené projektem MD ČR

WG	Gestor	Datum	Místo
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
3	Ing. Barták	29.-30.1.2009	Paříž, Francie
7	Dr.Ing. Plíhal	11.-14.5.2009	Chiang Mai, Thajsko
3	Ing. Barták	27.-28.4.2009	Praha
14	Ing. Frič	21.-23.1.2009	Londýn, V.Británie
14	Ing. Frič	14.5.2009	Londýn
15	Ing. Stárek	15.-17.12.2008	Brusel, Belgie
15	Ing. Stárek	27.-28.4.2009	Brusel, Belgie
ISO/14	Dr.Ing. Plíhal	14.-16.9.2009	Praha
3	Ing. Barták	9.-10.7.2009	Berlín
14	Ing. Frič	20.11.2009	Praha
15	Ing. Stárek	4.čtvrtletí 2009	Brusel, Belgie
8	Ing. Vlčinský	9.-10.12.2009	Göteborg

10	Dr. Rehnová	9.-11.11.2009	Lyon
3	Ing. Barták	8.-9.10.2009?	Řím

ZÁVĚR 5:

TNK 136 schvaluje doplněný plán výjezdů na pracovní zasedání WG podle předložených návrhů. Gestorů zpracují vzhledem k limitu plánovaných cest úsporné návrhy na jejich realizaci.

44. Informační servis – stručná prezentace ISO/TC 204/WG 17

Mgr. Bárta okomentoval výstupy Informačního servisu IS 3/09 a práce CTN, které jsou součástí zprávy. V první řadě upozornil na dokument CEN/TC 278/N2180, který shrnuje plánované budoucí práce na revizích norem. Takový přehled může posloužit gestorům jako konkrétní představa o plánované práci v jejich WG. Dokument dále dokládá vysoké nároky na práci TNK 136, revizí projde v příštím roce na 60 pracovních položek!!!

Druhým výstupem Informačního servisu jsou čtyři dokumenty, které představují více či méně podrobný rozbor nových pracovních položek z nové ISO/TC 204/WG 17 Přenosná zařízení pro podporu služeb ITS. V této skupině nemá ČR doposud svého zástupce a materiál byl připraven z toho důvodu, aby podal všeobjímající přehled o činnosti této skupiny pro případné zájemce.

Třetím dokumentem IS 3/09 je prezentace vývoje v CEN/TC 278/WG 15 a postup EK ohledně panevropského eCall. Aplikace eCall je příkladem směrnici ITS podporované aplikace, pro kterou vznikají normy paralelně v CEN a ETSI. Direktivní přístup EK je tlakem na všechny složky – provozovatele telekomunikací, výrobce i stát, proto by tento příklad mohl sloužit jako model pro další celoevropské aplikace. Informace v prezentaci byly použity ze Sdělení EK – eCall „Čas pro implementaci“ ze srpna 2009.

ZÁVĚR 6:

Členové TNK se seznámí s obsahem Informačního servisu 3/09. Představení aktivit v nové ISO/TC 204/WG 17 nastiňuje možné trendy zapojení průmyslové sféry v rámci realizace Směrnice ITS i pro další obory telematiky.

45. Přehled normalizačních úkolů podle nového plánu ÚNMZ a práce CTN

Mgr. Bárta stručně komentoval dosavadní postup při zavádění norem do ČSN v úzké spolupráci s ÚNMZ a vyzdvihl především soustředěnou práci Ing. Diana, díky které zadání prací probíhá kontinuálně a v rámci možností bez nadbytečné administrativní zátěže. Činnost CTN je nejlépe charakterizována svými výsledky – doposud bylo v roce 2009 přeloženo 700 stran návrhů norem, což je 4násobek loňské sumy. Překlady těchto norem získají členové TNK 136 na CD na Výročním zasedání TNK 136 v listopadu 2009. Dále CTN koordinuje práce na terminologickém slovníku dopravní telematiky 2 a extraktech norem v projektu STANDARD, viz dále.

ZÁVĚR 7:

Komise TNK 136 děkuje Ing. M. Dianovi za obětavý přístup při administrativním zajišťování plánování velkého množství nových položek z oblasti ITS podle nového plánu normalizace.

ZÁVĚR 8:

Dokončení připomínkového jednání k překladu 2 norem (12513-5 a 25104) a předání ÚNMZ se uskuteční do 15.9.

46. Zavedení norem převzetím originálu, průběh zavádění norem překladem, případné novinky z Věstníku ÚNMZ

Ing. Dian uvedl, že v současnosti je řešeno celkem 26 normalizačních úkolů (SILMOS CTN) v různých stádiích řešení, informace jsou uváděny na webu TNK 136.

Gestorům bude před vlastním zasedáním zaslán aktualizovaný Národní plán pro zavedení norem do ČSN, ve kterém potvrdí nebo navrhnou způsoby převzetí nových nebo již existujících norem. Kromě zpracování výroční zprávy je práce ve 4. Q soustředěna i na souběžně řešené projekty STANDARD a SLOVNÍK II. Závěry ke všem stanoveným úkolům budou pro přehlednost uvedeny na konci zápisu.

B. PROJEKT STANDARD

47. Shrnutí dosavadních výsledků a řešení

Prof. Příbyl konstatoval, že dosavadní průběh řešení ukazuje ve všech plánovaných výstupech množství vykonané práce a je předpoklad úspěšného dokončení projektu ke stanovenému termínu 30. 11. 2009. Dále připomněl, že projekt STANDARD byl od samotného počátku koncipován vzhledem k náročnosti prací i počtu zpracovaných norem jako čtyřletý. K rozdělení došlo z provozních plánovacích důvodů.

K úspěšnému dokončení projektu v jeho úplnosti (zatím je zpracováno 140 extraktů a dalších 50-70 bude možné brzy zařadit ke zpracování) je tedy žádoucí zajistit cestou zadavatele MD ČR zahájení prací na projektu STANDARD II (2010-2011).

Ing. Večerka požádal členy TNK 136 a zároveň spoluřešitele projektu STANDARD a Slovník II, aby s plným nasazením dokázali zajistit do konce listopadu všechny kumulované úkoly, aby bylo možno všechny projekty úspěšně předat.

ZÁVĚR 9:

TNK 136 na základě dosažených výsledků řešení žádá Ing. K. Urbana o uplatnění požadavku pro řešení projektu STANDARD 2 (2010-2011) tak, aby mohlo být plynule dokončeno zpracování celé agendy norem v působnosti TNK 136.

48. E I: Uživatelská příručka

Mgr. Bárta stručně okomentoval tabulky uvedené ve Zprávě č. 9. Tabulky dokladují, že bylo v souladu se zadáním projektu STANDARD vypracováno 140 extraktů norem. Nezpracované extrakty do května 2009 jsou uvedeny ve Zprávě č. 9 v plném znění. K dosažení odpovídající úrovně extraktů je kromě formálního sjednocení nutno i připomínkovat jejich věcný obsah. Z toho důvodu budou postupně konány připomínková jednání jednotlivých pracovních týmů, které byly sestaveny k tomuto účelu již v roce 2008. Do pracovního týmu PT 0 se na jednání přihlásil Ing. Altmann, jedná se o extrakty norem z WG 1, WG 9 a WG 13. Do pracovního týmu PT 4 byl zařazen Ing. Vlčinský.

49. E II: Znalostní systém, vyhodnocení dotazníku pro gestory

Ing. Večerka představil uživatelské webové prostředí pro vyhledávání extraktů norem, které je již nyní plně funkční. K řešení nebyly, kromě těch vznesených na červnovém zasedání, předloženy žádné připomínky. Zpráva č. 9 obsahuje na 22 slidů, které dokládají možnosti při vyhledávání extraktů z norem. Ing. Večerka na zasedání prošel všechny možnosti a seznámil přítomné s funkcemi vyhledávání i úvodními texty vysvětlujícími vše potřebné pro dobrou orientaci uživatele.

Dále byla uplatněna připomínka na řešení zpětné vazby od uživatelů vytvořením kontaktního formuláře, který by byl řešen reportingovým/ticketingovým open-source systémem, např. software Bugzilla. Bylo konstatováno, že na úplné odladění webu je zapotřebí počítat s ostrým provozem v průběhu příštího roku.

Na jednání byla vyzdvihnuta možnost anglické mutace uživatelského prostředí bez překladů samotných extraktů. Ta by se mohla zpracovat v rámci případného navazujícího projektu STANDARD II.

50. E III: Řešení e-learning, postup a koordinace prací

Ing. Pliška okomentoval dosavadní práce na e-learningu s tím, že bylo vytvořeno 10 e-learningových prezentací pro úroveň laik. Nejbližším cílem je do konce září vypracovat i druhou úroveň, úroveň odborníků, a pak celý systém poskytnout na otestování.

C. SLOVNÍK II – Terminologie z nových norem dopravní telematiky

51. Informace o postupu prací

Ing. Večerka zhodnotil dosavadní práce na Terminologickém slovníku dopravní telematiky 2 a podle plánu proběhnuvší připomínková jednání. Na základě výsledků připomínkových jednání bylo nutné přijmout určitá opatření, která mění dosavadní plán zpracování slovníku. K problematické terminologii WG 3 a WG 16 byly vytvořeny samostatné užší týmy, které by terminologii z těchto WG řešily, a dále pak také ještě rozeslat finální verzi slovníku II ke schválení.

Pracovní týmy vznikly přímo z připomínkových jednání a jsou v tomto složení:

CEN/TC 278 WG 3 – Barták, Bárta, Bureš, Rehnová, Švédová

ICO/TC 204 WG 16 – Pliška, Bárta, Bureš, Stárek a Vlčinský

SILMOS CTN připraví pro tyto týmy novou verzi s návrhem na úpravy termínů a jejich definicí. Tyto týmy v průběhu září odpřipomínkují revidovanou terminologii a připraví výstupy těchto WG pro finální verzi Slovníku II.

52. Různé

Výroční zasedání TNK 136 se uskuteční ve čtvrtek 26.11.2009 na ÚNMZ (Biskupský dvůr 5, místnost Škoda) s projednáním všech řešených projektů – činnost TNK 136 (Výroční zpráva), STANDARD (Závěrečná zpráva) a Slovník II (Konečný opravený návrh).

ZÁVĚR 10: Příští zasedání TNK 136 se uskuteční 26.11. 2009 na ÚNMZ již v 9:00.

Zpracoval: Ing. Večerka, Mgr. D. Bárta

Kontrola: Prof. P. Příbyl, Ing. Karel Urban

Příloha 1: Přehled úkolů TNK 136 do konce roku 2009

Příloha 2: Prezenční listina

Příloha 1

PŘEHLED ÚKOLŮ TNK 136 DO KONCE ROKU 2009

Výroční zasedání TNK 136 se uskuteční ve čtvrtek 26.11.2009 na ÚNMZ s projednáním všech řešených projektů:

- a) činnost TNK 136 (Výroční zpráva),
- b) STANDARD (Závěrečná zpráva)
- c) Slovník II (Konečný opravený návrh)

ČINNOST TNK 136

a) Aktualizace Národního plánu za rok 2009

– SILMOS rozešle gestorům aktuální přehled položek všech sledovaných WG **Termín: 30.10.2009**

– Gestori označí nové položky nebo v odůvodněných případech změni zařazení norem do skupin podle úrovně převzetí **Termín: 15.11.2009**

b) Gestori zpracují výroční zprávu o činnosti WG včetně cestovních zpráv a dalších dokumentů o činnosti (NAT) a zašlou SILMOS **Termín: 20.11.2009**

c) SILMOS doplní přehledy o plnění projektu v roce 2009 a zkompletuje výroční zprávu (včetně aktualizovaného Národního plánu a samostatného CD s pracovními překlady norem z Informačního servisu

za rok 2009 26.11.2009	Termín:
STANDARD	
VÝSTUP 1: UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA	
<p>a) Připomínkování extraktů 2009 se uskuteční v plánovaných termínech (tab. 1 TNK 136/456) v průběhu měsíce října v rámci jednotlivých pracovních skupin. Gestor má za úkol připomínkovat extrakty vypracované ostatními členy týmu</p> <p>b) Závěrečnou zprávu pro zadavatele včetně kompletního paré všech 140 extraktů zpracuje SILMOS</p>	
26.11.2009	Termín:
VÝSTUP 2: ZNALOSTNÍ SYSTÉM (WEB)	
<p>a) Gestoři se seznámí s testovací verzí webu instalovanou na www.silmos.cz/standard a své náměty a připomínky zašlou do</p> <p>b) Gestoři zašlou na SILMOS elektronickou fotografii k instalaci na webu do rubriky o autorovi</p>	
30.9.2009	Termín: 31.10.2009
<p>c) SILMOS s.r.o. dokončí rozpracované sektory (uživatelé) a doplní aktualizované údaje (extrakty aj.)</p>	
26.11.2009	Termín:
VÝSTUP 3: E-LEARNING (WEB)	
<p>a) ELTODO a SoftIn zpracují rozšířenou verzi (odborník) 10 řešených norem, doplní rámcové údaje a dokončí testovací verzi ke spuštění pro členy TNK 136</p> <p>b) Gestoři se seznámí s testovací verzí e-learningu a své náměty a připomínky zašlou zpracovatelům a SILMOS</p> <p>c) ELTODO, SoftIn a SILMOS připraví závěrečné podklady pro zadavatele v elektronické i papírové verzi</p>	
	Termín: 31.10.2009
	Termín: 20.11.2009
	Termín: 26.11.2009
TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK DOPRAVNÍ TELEMATIKY II	
<p>a) Jednání užší pracovní skupiny ke korekturám termínů se uskuteční v termínu 39. týdne</p> <p>- WG 3: Barták, Rehnová, Bureš, Švecová, Bárta</p> <p>- WG 16 Pliška, Bureš, Stárek, Vlčinský, Bárta)</p> <p>b) SILMOS zpracuje a rozešle druhý – konečný návrh SLOVNÍKU II k písemnému připomínkování</p>	
20.10.2009	Termín:
<p>c) Gestoři a členové TNK uplatní písemné připomínky včetně zaslaného formuláře KONEČNÉ VYJÁDRĚNÍ na SILMOS</p>	
	Termín: 10.11.2009
<p>d) SILMOS předá ÚNMZ konečnou opravenou verzi SLOVNÍKU II ve schváleném termínu řešení</p>	
	Termín: 15.11.2009

Příloha 4 – Přehled schvalovaných norem

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG1	Svítek	TC278 N2066 NOVÉ PRACOVNÍ POLOŽKY	Resolution by correspondence TC 278/C11/2008: New work item: Electronic fee collection - Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to CEN collection - Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to CEN ISO / TS 12813 - Part 2: Abstract test suite
WG1	Svítek	TC278 N2067 NOVÉ PRACOVNÍ POLOŽKY	Resolution by correspondence TC 278/C12/2008: New work item: Electronic fee collection - Conformity evaluation of on-board and roadside equipment to Localisation augmentation communication for autonomous systems – Part 2: Abstract test suite
WG1	Svítek	prEN ISO 17575-1	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro globální navigační satelitní systémy a celulární sítě (GNSS/CN) – Část 1: Zpoplatňování Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 1: Charging
WG1	Svítek	prEN ISO 17575-2	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro globální navigační satelitní systémy a celulární sítě (GNSS/CN) – Část 2: Komunikace a propojení s nižšími vrstvami Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 2: Communication and connections to the lower layers
WG13	Věžník	N2075 a N2076	Jmenování Ms. Zeina Nazer konvenorem WG 13
WG15	Stárek	prCEN TS 00278220	Panevropský eCall – Provozní požadavky
WG15	Stárek	revize CEN TS 17522 ITS	eSafety – minimální soubor dat pro eCall
WG7	Plíhal	ISO CD 24099	ITS – Struktury a přenosové protokoly navigačních dat Navigation Data Delivery Structures and Protocols
WG16	Řehák	ISO DIS 24100	ITS – Základní principy ochrany osobních dat při použití sondy ve vozidle pro informační služby ITS – Basic principles for personal data protection in probe vehicle information services
WG1	Svítek	BT N 8136	Stažení ENV ISO 14904:2002 Withdrawal of ENV ISO 14904:2002
WG16	Řehák	ISO CD 24101-2	Zkouška shody managementu aplikace Conformance Test of Application Management
WG16	Řehák	ISO DTR 11766	Zákonné překážky v ITS a CALM Lawful Interception in ITS and CALM
WG16	Řehák	ISO DTR 11769	Uchování dat pro soudní účely v ITS a CALM Data retention for law enforcement in ITS and CALM

<i>WG</i>	<i>gestor</i>	<i>č. dokumentu</i>	<i>název dokumentu</i>
WG1	Svítek	prEN 15876-1	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Hodnocení shody palubní jednotky a zařízení na pozemní komunikaci podle EN 15509 – Část 1: Struktura zkušební postupu a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Conformity evaluation of on-board unit and roadside equipment to EN 15509 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes
WG14	Příbyl O.	ISO 14827-1:2005	Inteligentní dopravní systémy (ITS) – Datová rozhraní mezi centry dopravních informací a řídicími systémy – Část 1: Požadavky na definování zpráv
WG14	Příbyl O.	ISO 14827-2:2005	Inteligentní dopravní systémy (ITS) – Datová rozhraní mezi centry dopravních informací a řídicími systémy – Část 2: Datový slovník DATEX –ASN
WG16	Řehák	ISO CD 29282	CALM – Aplikace používající satelitní přenos CALM – Applications using Satellite
WG13	Věžník	ISO/PDTR 26999	Použití procesně (funkčně) orientované metodiky v normách a dokumentech ITS Intelligent transport systems – Systems architecture – Use of 'Process Orientated Methodology' in ITS International Standards and deliverables
WG16	Řehák	ISO NP13183	ITS-CALM-CALM používající radiové vysílání Intelligent transport systems-Communications access for land mobiles-CALM using broadcast communications
WG16	Řehák	ISO DIS 25111	ITS – CALM – ITS systémy používající mobilní bezdrátové sítě – Obecné požadavky Intelligent transport systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – ITS using mobile wireless broadband – General requirements
WG16	Řehák	ISO DIS 25112	ITS – CALM – IEEE 802.16 (WiMAX) jako komunikační technologie pod CALM Intelligent Transport Systems – CALM – IEEE 802.16 (WiMAX) as a Communications Technology under CALM
WG16	Řehák	ISO DIS 25113	ITS – CALM – Komunikační systémy s přístupem přes standardizovanou specifickou mobilní bezdrátovou síť Intelligent Transport Systems – CALM – Standardise Specific Mobile Broad band Wireless Access Communications Systems
WG12	Bureš	ISO DIS 24534-1	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Identifikace elektronické registrace (ERI) vozidel – Část 1: Architektura Automatic vehicle and equipment identification – Electronic Registration Identification (ERI) for vehicles – Part 1: Architecture

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG12	Bureš	ISO DIS 24534-2	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Identifikace elektronické registrace (ERI) vozidel – Část 2: Provozní požadavky Automatic vehicle and equipment identification – Electronic Registration Identification (ERI) for vehicles – Part 2: Operational requirements
WG12	Bureš	ISO DIS 24534-3	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Identifikace elektronické registrace (ERI) vozidel – Část 3: Data o vozidle Automatic vehicle and equipment identification – Electronic Registration Identification (ERI) for vehicles – Part 3: Vehicle data
WG12	Bureš	ISO DIS 24534-4	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Identifikace elektronické registrace (ERI) vozidel – Část 4: Zabezpečení aplikační vrstvy použitím asymetrického šifrování Automatic vehicle and equipment identification – Electronic Registration Identification (ERI) for vehicles – Part 4: Secure communications using asymmetrical techniques
WG12	Bureš	EN ISO 14814	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Architektura a terminologie
WG7	Plíhal	ISO DIS 22840	ITS – Podpůrné systémy sledování překážky při nižších a středních rychlostech při couvání
WG1	Svítek	prCEN ISO TS 17575-3	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 3: Kontextová data Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 3: Context data
WG1	Svítek	prCEN ISO TS 17575-4	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 4: Roaming Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 4: Roaming
WG4	Štefan	EN ISO 14819-6	Dopravní a cestovní informace (TTI) – Zprávy TTI předávané kódováním dopravních zpráv – Část 6: Kódování a vstupní podmínky pro Rádiový datový systém – Kanál dopravních zpráv s využitím ALERT-C Traffic and Traveller Information (TTI) – TTI messages via traffic message coding – Part 6: Encryption and conditional access for the Radio Data System – Traffic Message Channel ALERT C coding

<i>WG</i>	<i>gestor</i>	<i>č. dokumentu</i>	<i>název dokumentu</i>
WG4	Štefan	EN ISO 14822-1	Předběžné informace předávané vyhrazeným spojením středního dosahu – Část 1: Downlink Traffic and Travel Information – General specifications for medium-range pre-information via dedicated short-range communication – Part 1: Downlink
WG4	Štefan	EN ISO 12834-1 až 6	Dopravní a cestovní informace (TTI) – Zprávy TTI předávané označovacím jazykem s možností rozšíření Expertní skupiny protokolů pro dopravu (TPEG) Traffic and Traveller Information (TTI) – TTI via Transport Protocol Experts Group (TPEG) data streams
WG4	Štefan	EN ISO 24530-1 až 4	Dopravní a cestovní informace (TTI) – TTI předávané rozšiřitelným označovacím jazykem (XML) Expertní skupiny protokolů pro dopravu (TPEG) Traffic and Travel Information (TTI) – TTI via Transport Protocol Experts Group (TPEG) Extensible Markup Language (XML)
WG1	Svítek	CEN ISO TS 14907-2	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Zkušební postupy pro mobilní a pevná zařízení – Část 2: Specifikace zkoušek pro posouzení shody na rozhraní systému EFC Road transport and traffic telematics – Electronic fee collection – Test procedures for user and fixed equipment – Part 2: Conformance test for the onboard unit application interface
WG16	Řehák	ISO DIS 24102	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Management CALM Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – CALM Management
WG16	Řehák	ISO DIS 21215	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Bezdrátové systémy v pásmu 5GHz Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – CALM M5
WG16	Řehák	ISO DIS 21216-1	Inteligentní dopravní systémy – Bezdrátové komunikace – CALM používající milimetrové komunikace – Část 1: Bezdrátové rozhraní Intelligent Transport Systems – Wireless communications – CALM using millimetre communications – Part 1: Air interface
WG1	Svítek	TC 278/C09/2009	EFC – Služby přidané hodnoty založené na využití palubního zařízení EFC Electronic fee collection - Value added services based on EFC onboard equipment

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG8	Vlčínský	prCEN TS 278225	ITS – Datex 2 – Část 1: Obecný rámec a architektura Intelligent transport systems - DATEX II data exchange specifications for traffic management and information - Part 1: Context and framework
WG8	Vlčínský	prCEN TS 278226	ITS – Datex 2 – Část 2: Odkazování na polohu Intelligent transport systems - DATEX II data exchange specifications for traffic management and information - Part 2: Location referencing
WG8	Vlčínský	prCEN TS 278227	ITS – Datex 2 – Část 3: Publikace situace Intelligent transport systems - DATEX II data exchange specifications for traffic management and information - Part 3: Situation publication
WG1	Svítek, Bureš	prCEN ISO TS 17574	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Směrnice pro systém bezpečnosti Road transport and traffic telematics – Electronic fee collection (EFC) – Guidelines for security protection profiles
WG1,12	Svítek, Bureš	prCEN ISO TS 12813	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Kontrola shody autonomních systémů Road transport and traffic telematics – Electronic fee collection – Compliance check communication for autonomous systems
WG15	Stárek	ISO FDIS 24978	ITS – Datový registr tísňových volání ITS - Safety and emergency notifications using any available wireless media – Data registry
WG12	Bureš	ISO CD 24534-5	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Architektura a terminologie
WG16	Řehák	ISO NP/CD 13183	ITS – CALM – CALM používající rádiové vysílání Intelligent transport systems – Communications access for land mobiles – CALM using broadcast communications
WG7	Plíhal	ISO CD 14825	Inteligentní dopravní systémy – Geografické datové soubory (GDF) – Celková datová specifikace Intelligent transport systems – Geographic Data Files (GDF) – Overall data specification
WG13	Věžník	ISO FDIS 14813-6	ITS – Model referenční architektury pro obor ITS – Část 6: Presentace dat v ASN.1 Transport information and control systems – Reference model architecture(s) for the ITS sector – Part 6: Data presentation using ASN.1
WG7	Plíhal	ISO NP 26684	Signalizační informace na křižovatkách a varovné systémy proti poškození (ISIVWS) Intelligent Transport Systems – Intersection Signal Information and Violation Warning Systems (ISIVWS)

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG16	Řehák	ISO DIS 29281	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Připojení CALM k síti bez IP Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – CALM non IP networking
WG15	Stárek	CEN 2188/ 278243	Inteligentní dopravní systémy - eCall – Protokoly vysokoúrovňových aplikací Intelligent transport systems - eSafety - eCall – High Level Applications Protocols ÚNMZ: CEN:
WG15	Stárek	CEN 2191/ 278244	Inteligentní dopravní systémy – eCall – Provozní požadavky na podporu eCall třetí stranou Intelligent transport systems - Operating Requirements for Third Party support
WG3	Barták	ISO 14806	Požadavky veřejné dopravy osob na použití platebních aplikací jako jsou jízdenková média Public Transport Requirements for Use of Payment Applications as Fare Media
WG1	Svítek	N2176	Návrh na novou pracovní položku – Bezpečnostní rámec
WG1	Svítek	N2177	Návrh na novou pracovní položku – Monitorování bezpečnosti
WG1	Svítek	prCEN ISO TS 13143-1	EFC – Posuzování shody palubní jednotky a zařízení na straně infrastruktury s CEN ISO/TS 12813 – Část 1: Struktura zkušebního postupu a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Conformity evaluation of on-board unit and roadside equipment to CEN ISO TS 12813 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes
WG1	Svítek	prCEN ISO TS 13140-1	EFC – Posuzování shody palubní jednotky a zařízení na straně infrastruktury s ISO 13141 – Část 1: Struktura zkušebního postupu a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Conformity evaluation of on-board unit and roadside equipment to ISO 13141 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes
WG1	Svítek	prCEN TR 278250	EFC – Personalizace a montáž OBE při první montáži Electronic fee collection - Personalisation and mounting of first mount OBE
WG1	Svítek	prCEN TR 278252	EFC – Požadavky na systém předplaceného mýtného Electronic fee collection - Requirements for pre-payment systems
WG7	Plíhal	ISO DIS 24099	Struktura a protokol pro poskytování dat navigace Navigation data delivery structure and protocol

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG16	Řehák	ISO DIS 24101-2	ITS – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Management aplikace – Část 2: Zkoušení shody Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – Application Management – Part 2: Conformance Test
WG15	Stárek	N2194/278220	Inteligentní dopravní systémy - Panevropský eCall – Provozní požadavky Intelligent transport systems - pan-European eCall – Operating Requirements
WG12	Bureš	ISO FDIS 17264	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Rozhraní Road transport and traffic telematics – Automatic vehicle and equipment identification – Interfaces
WG15	Stárek	278244 (nahrazuje 278243)	Inteligentní dopravní systémy - eCall – Protokoly vysokoúrovňových aplikací Intelligent transport systems - eSafety - eCall – High Level Applications Protocols ÚNMZ: Inteligentní dopravní systémy - eCall- Vysokoúrovňový protokol
WG17	Příbyl	ISO NP 13185-1	ITS-Rozhraní ve vozidle pro poskytování a podporu služeb ITS - Část 1: obecné informace a definice případu užití Intelligent transport systems (ITS) - Vehicle interface for provisioning and support of ITS services - Part 1: General information and use case definition
WG17	Příbyl	ISO NP 13185-2	ITS-Rozhraní ve vozidle pro poskytování a podporu služeb ITS - Část 2: Požadavky na protokol mobilní brány vozidla (VMG) Intelligent transport systems (ITS) - Vehicle interface for provisioning and support of ITS services - Part 2: Vehicle Mobile Gateway (VMG) protocol requirements
WG1	Zelinka	TC 278/C10/2009	EFC – Rámec pro měření a zkoušení funkčních charakteristik zpoplatnění Electronic fee collection - Charging performance metrics and examination framework
WG1	Zelinka	N2232	EFC – Aplikační profily pro interoperabilitu autonomních systémů TC 278/C11/2009 Electronic fee collection – Interoperable application profiles for autonomous systems
WG14	Příbyl O.	ISO CD 10711	Definice protokolu rozhraní a sady zpráv mezi řadiči dopravního provozu a detektory (IPMSTSCD) ITS – Interface Protocol and Message Set Definition between Traffic Signal Controllers and Detectors (IPMSTSCD)
WG7	Plíhal	ISO NP 11270	ITS – Asistenční systémy pro udržení vozidla v jízdním pruhu Intelligent Transport Systems – Lane Keeping Assistance Systems (LKAS)

WG	gestor	č. dokumentu	název dokumentu
WG1	Zelinka	prEN ISO DTS 17575-1	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 1: Zpoplatňování Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 1: Charging
WG1	Zelinka	prEN ISO DTS 17575-2	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice aplikačního rozhraní pro autonomní systémy – Část 2: Komunikace a propojení s nižšími vrstvami Electronic fee collection – Application interface definition for autonomous systems – Part 2: Communication and connections to the lower layers
WG1	Zelinka	prEN ISO 12855 EFC	Výměna informací mezi poskytovateli služeb a výběřčími mýtného Road transport and traffic telematics – Electronic fee collection – Information exchange between Service provision and Toll charging
WG1	Zelinka	prEN 15876-2	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Hodnocení shody palubní jednotky a zařízení na pozemní komunikaci podle EN 15509 – Část 2: Abstraktní testovací sestava (ATS) Electronic fee collection (EFC) – Conformity evaluation of on-board unit and roadside equipment to EN 15509 – Part 2: Abstract test suite
	Příbyl P.	BT N8277	Mandát M/453 Inteligentní doprava v Evropském Společenství

Příloha 6: D. Bárta: „ITS, Normalizace a TNK 136“

ITS, normalizace a TNK 136

Výhled do budoucna v oboru
normalizace dopravní telematiky

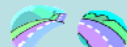
Prezentace SILMOS CTN na 25. zasedání TNK 136, Praha, 4.6.2009

Podklady pro tuto prezentaci

- **COMeSafety** – zpráva 2008 (165 stran)
- **Mandát na kooperativní systémy (N2117)** (10 stran)
- **ETSI ITS** – zpráva o činnosti skupiny (N2124) (10 stran)
- **ICT** - Plán standardizace EK pro oblast informačních technologií (20 stran)
- **ISO/TC 204/WG 17 Nomadic devices** – zpráva o předmětu činnosti skupiny (40 stran)
- **Návrh na standardizaci u-ITS** jako ITS verze 2.0 komisi ISO/TC 204 (27 stran)

Obsah a struktura prezentace

A. Současnost ITS

B. Blízká budoucnost (do 2015)

C. Vzdálená budoucnost (2030)

1. Realita ITS
2. Legislativní kroky
3. Normalizace
4. TNK 136

A. Současnost ITS

1. Realita ITS

- Veřejné zakázky – **izolovaná řešení** mnohdy nerespektující ani normy – neinteroperabilita
- Hájení izolovaných řešení pro získání dalších zakázek – **překážky konkurenci**
- Neexistence dlouhodobějšího cíle **národní dopravní politiky** (Master plan – Rakousko, Španělsko)

Aktuální stav: vnější tlak
evropská integrace a panevropské služby ITS

A. Současnost ITS

2. Legislativní kroky

- 2004 – **směrnice EFC** a mandát M338
- 2009 – 1. návrhy norem na posuzování shody
- 2009 – **směrnice ITS** a Akční plán
- 2009 – první návrhy norem
- Pro dosažení cílů evropské dopravní politiky je nutno **rychlejšího postupu** – financování evropských projektů, expertních týmů pro vytvoření norem, směrnice ITS, Akční plán, Mandát na kooperativní systémy.

Cíl: Dosažení interoperability skrze certifikaci podle evropských norem

A. Současnost ITS

3. Normalizace

- 2009 – 230 registrovaných pracovních položek z CEN TC 278 a ISO TC 204
- Předpokládaný přírůstek cca 20 norem ročně
- Nutný přesah do ETSI (ETSI ITS) – další úzce související normy

Hrozba: Nefunkční, nepřehledná soustava mnoha norem a specifikací.

Cíl: Úplný systematicky tříděný soubor norem pro konkrétní aplikace ITS/výběrová řízení

A. Současnost ITS

4. TNK 136 v roce 2009 - příprava

- Obrovský příval přejímaných norem překladem – podpora ÚNMZ, Ing. Dian, koordinace CTN a podpora MD ČR. Doposud nejvíce 2006 – 5ks, nyní v 1/2 2009 – 10ks (předpokl. 300% nárůst)
- **Personální posílení TNK** – noví členové
- **Nárůst počtu cest gestorů** (i mimo projekt)
- **Dokončení 1. generace znalostního systému, 140 extraktů norem**
- **Dokončení terminologie** – volně dostupné kodifikované termíny pro vznik národních předpisů v reakci na novou evropskou legislativu

A. Současnost ITS

4. TNK 136 - výzvy

Problémy:

- **ETSI normy** – nesledování
- **ISO WG 17 – přenosná zařízení** – nesledování, chybí zástupce
- Špatná **návaznost na státní instituce**
- **Malá propagace** činnosti a výsledků TNK 136

Řešení:

- Možnost zahrnout **vybrané normy ETSI** do STANDARD II
- **Znalostní systém II** postavit na vztahu reálná potřeba (konkr. veř. zakázka/certifikace) a potřebné normy
- **Větší propojenost s ŘSD a kraji** – odborné semináře a jejich členství v TNK 136

Obsah a struktura prezentace

A. Současnost ITS

B. Blízká budoucnost (do 2015)

C. Vzdálená budoucnost (2030)

1. Realita ITS
2. Legislativní kroky
3. Normalizace
4. TNK 136

B. Blízká budoucnost ITS

1. Realita ITS 2015

- **Existence mnoha souborů norem** navazující na požadavky EK na interoperabilitu – tlak EU a sousedních států na interoperabilitu přeshraniční služby.
- **Tlak na masivnější implementace ITS**
- ITS je významným oborem **na trhu**
- Řešení kongescí ve městech pomocí ITS - zvyšující se **zájem městské samosprávy**
- **Přenosná zařízení** – řešení pro rozhraní uživatel x systém ITS – EU = obrovský trh

B. Blízká budoucnost ITS

2. Legislativní opatření

- Možnost vzniku dalších směrnic a mandátů – **vznik dalších norem.**
- **masivní implementace – certifikované systémy**
- **Návody na používání** harmonizovaných norem pro certifikaci výrobků v ČR (**3 oblasti** – mech. vlastnosti, elektroinstalace a shoda v systému)

Hrozba:

- **Nepřípravenost ČR** – nutnost certifikace v zahraničí, nutnost nákupu zařízení vyrobeného v zahraničí

Výzva: Příprava systému certifikace

B. Blízká budoucnost ITS

3. Normalizace

- **Překlady** harmonizovaných norem, specifikací výrobků a norem zkoušení
  - Nutno dopracovat **dokumenty pro jejich použití v ČR** – Návody pro certifikační orgány a návody pro zkušební laboratoře
  - To znamená **neřešit jen normy CEN 278 a ISO 204, ale i dalších komisí, ETSI, relevantní ISO/IEC** – velká potřeba systematického přejímání
PŘÍKLAD: zkuš. norma na EFC (EN 15876-1) se odkazuje na nezavedené normy ETSI – bez jejich zavedení nebude systém funkční
- ÚKOL:** **Nutnost širokospektrální analýzy norem CEN, ETSI** a příp. CENELEC a směrnic EU se vztahem k ITS

B. Blízká budoucnost ITS

4. TNK 136

- **Národní plán** každoročně určí, jaké normy a jakým způsobem budou zavedeny
- **Projekt STANDARD II** – dalších cca 100 extraktů relevant. norem a znal. syst. se zaměřením na certifikaci
- **Rozšíření členské základny** – zkušební ústavy, certifikační orgány, zástupci ŘSD, zástupci krajů – nutnost pro vazbu s realitou a možné zprac. norem
- **Školení**

Obsah a struktura prezentace

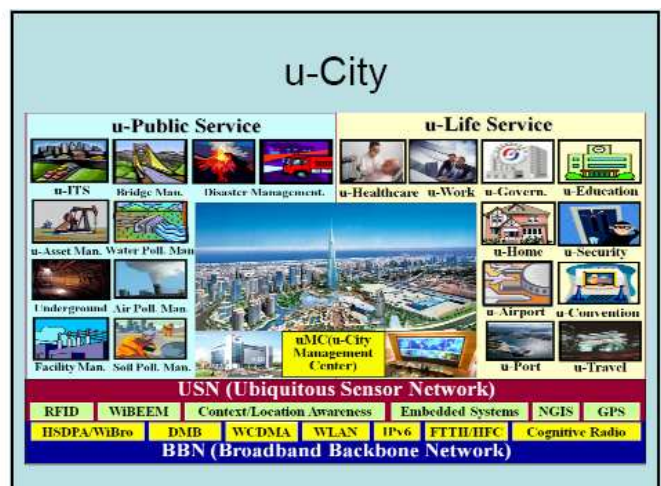
- A. Současnost ITS
- B. Blízká budoucnost (do 2015)
- C. Vzdálená budoucnost (2030)**

1. Realita ITS
2. Legislativní kroky
3. Normalizace
4. TNK 136

C. Vzdálená budoucnost ITS

1. Realita 2030

- u-ITS (u-City) – **ITS Verze 2.0** (ubiquitous = všudypřítomný)
- Masivní produkce a instalace zařízení IT
- Všudypřítomná výpočetní zařízení a IT systémy
- Komunikace bez mobilu
- Definice (Mark Weiser): **Služba je všude a vždy přítomna. Namísto nošení s sebou kamkoliv jdete, je zařízení dostupné, kdekoliv jste.**
- Hovoří se o tzv. kolektivní inteligenci

C. Vzdálená budoucnost ITS

2. Legislativní opatření 2030

- Směrnice pro lepší lokalizaci, identifikaci, přepravu zboží, veřejnou dopravu osob a ochranu soukromí před roboty
- ITS**
- Služba pocházející od centrálního poskytovatele
  - Dopravní služby omezené prostorem a časem
  - Nedostatečná návaznost dopravních služeb
  - Nevýhodné a viditelné uživatelské rozhraní
  - Omezené informace o stavu vozovky, provozu na PK a přepravovaných objektů
- u-ITS**
- Personalizované služby vycházející od uživatele
  - Vždy dostupné dopravní služby
  - Bezdrátové dopravní služby
  - Služba CALM
  - Super-inteligence nad dopravním prostředím

C. Vzdálená budoucnost ITS

3. Normalizace 2030

- Vznik dalších norem – **probuzení spících** a vznik nových WG
- Příklad konkrétní oblasti: RFID a to i pro cestující, aut. ident. zranitelných osob, ochrana soukromí, řízení intermodální přepravy nákladů a osob,
- u-ITS je pod záštitou ISO TC 204 – 2 roky ad-hoc, nyní se hledají konvenor a experti pro samostatnou pracovní skupinu

C. Vzdálená budoucnost ITS

4. TNK 136 v roce 2030

- Na zaslouženém odpočinku

Potřeby ČR v oblasti TNK 136

Navrhované závěry pro činnost TNK 136

- Najít podporu a vypracovat širokospektrální **analýzu relevantních norem** pro ITS ze dvou hledisek – 1. normy nutné pro zavedení ITS, neboť úzce souvisí s již sledovanými – potenciál pro STANDARD II
2. Širší spektrum – normy, o kterých je dostačující pouhá povědomost
- Oslovit s nabídkou členství zkušební ústavy a **certifikační orgány** v oblasti ITS
- Zapojit do práce TNK i **pracovníky ŘSD a krajů**
- Získat podporu pro přípravu certifikace zařízení a systémů pro ITS

